

JAVA-BODE.

NEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A^o. 1854.

Woensdag 15 Februarij.

N°. 13.

Prijs per halfjaar voor Batavia f 12.50
" " " " Java " 15.—
" " " " Buitenbesittingen " 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaterdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën met dertien herhaling is **REESTIG DUITEN** voor de **VIJF WOORDEN** behalve het sogl.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

EXTRACTEN uit het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.

BUITENZORG, den 11 Februarij 1854. [n°. 1.]

[Staatsblad n°. 7.]

Gelesen, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Ten vervolge van de besluiten van 21 Sept. 1834 n°. 2 en 10 Junij 1850 n°. 12, te bepalen: dat de officieren, die bij reizen over Java, in dienst, gelast zijn met spoed te reizen, op die wegen, waar goede gouvernementen postpaarden aanwezig zijn, gebruik mogen maken, voor rekening van den lande, van zogenaamde regents-*[particuliere]* paarden.

Ten Tweede: Enz.

Extract, enz.

Accordeert met voorschreven register.

De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

BUITENZORG, den 12 Februarij 1854. [n°. 14.]

[Staatsblad n°. 8. art. 1.]

Gelesen, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Ten vervolge van het besluit van den Commissaris-Generaal over Nederlandsch-Indië, van 5 Jan. 1834 n°. 6 [staatsbl. n°. 1], aantekening te houden van het koninklijk besluit van 1 Dec. 1853 n°. 90, waarvan het dispositief luidt als volgt:

Onze Gouverneur-Generaal over Nederlandsch-Indië wordt gemachtigd, om de som van f 150,000— 's jaars voor verlofstrebetementen bij de begroting van Nederlandsch-Indië toegeestaan, van en met het jaar 1854, te verhoogen met f 50,000— waardoor dezelve zal zijn gebragt op een som van f 200,000— 's jaars."

Ten tweede: Te verstaan, dat over 1854, van de som van f 50,000— bedoeld bij art. 1 van dit besluit, de helft zal worden besteed in verlofstrebetementen voor officieren van de landmagt.

Ten derde: Enz.

Ten vierde: Te verklaren, dat degenen, die zich in den loop der maand Oct. 1853 met verzoeken om verlof tot de regering hebben gewend, en aan wie, uit gebrek aan fondsen, dit verlof is geweigerd, op hunne verzoeken terug komen.

Afschrift, enz.

Accordeert met voorschreven register.

De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

Bij Koninklijk besluit van 25 Nov. 1853 n°. 88 is *Johan Heinrich Carl*, laatstelijk opniëser op het land Gaboes, bij Bekassie, thans wonende in de ommelanden van Batavia, voor het vervolg ontheven van de smet van eerbloosheid en alle de gevolgen van dien, welke geacht kunnen worden dunneg op hem te rusten, uit kracht van een vonnis van den raad van justitie te Batavia, van 9 Nov. 1840, bekrachtigd bij arrest van het hoog-geregtshof van Nederlandsch-Indië, van 9 Dec. 1840, waarbij hij tot oenteerende straffen is verwezen.

Bij besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal van den 4den Februarij 1854 No. 5, is aan het bestuur van de maatschappij *De Nat van 't Algemeen, afdeling Batavia*, te kennen gegeven:

dat er geen bezwaar bestaat tegen de toelating dier vereeniging, zoo als zij in de aan het gouvernement ingediende stukken wordt omschreven, en dat zij zal blijven toegelaten, zoo lang daarvan niet wordt afgeweken, mits ook de middelen, die de vereeniging zal aanwenden tot bereiking van haar doel, niet in strijd zijn met de wet en met de staatkundige belangen deser besittingen.

Civiel Departement.

De officier van justitie bij den raad van justitie te Soerabaya, *Mr. A. Mangelaar Meertens*, uit dese zijne bediening. Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, onder toekenning van pensioen, de ambtenaar *B. P. Barends*, laatstelijk tweede commissaris bij de algemeene rekenkamer.

KAPITEIN POPHAM OP ZIJN BUITENPLAATS.

• Een verzinsel! hoorde Tom, alsof zijn verstand in zijn hielen gezakt was en lang werk had om weder boven te komen. Wel, mijnheer, er kwam een man — hij zag er uit als een palfrenier — en hij zeide, dat hij hem op de paraplplaats geroepen had, en verzocht om zijn horologie te halen dat op den schoorsteenmantel lag."

• "Schoorsteenmantel!" riep de kapitein uit; "hoe kon iemand dat weten? Ik herinner mij niet het ooit vroeger daar neergelegd te hebben."

• "Wel nu, mijnheer, zoo waar als ik leef, hij heeft het gezegd: het ligt op den schoorsteenmantel, en de kapitein verlangt tevens zijn mantel, want hij vreesd dat het beginnen zal te regenen."

• "En hebt gij ze hem gegeven?"

• "Wel zeker, kapitein; wat zou ik anders doen?"

• "Goede hemel!" zei de kapitein, "dan hebt gij mij geruïneerd, Tom! Ik heb nu geen stuiver meer over. Maar gij moet den man gezien hebben; gij moet hem terstond weder herkennen."

• "O, lieve deugd! ik zal hem overal gaan zoeken, maar zoo waar ik leef, ik heb hem vroeger nooit gezien. En, o hemel! als hij weggelopen is, wat moet ik dan doen?"

Tot directeur der producten en civiele magazijnen, *T. Ament*, thans resident van Cheribon.

Bij de Algemeene Rekenkamer.

Tot tweede commissie *J. H. Fuchter* en *J. M. G. Brondgeest*, thans derde commissie bij dat collegie.
Tot derde commissie *J. C. Fleur, Jr.* en *W. A. Lans*, thans klerken bij dat collegie.

MAGTIGING VERBODEND:

Tot uitreiking eener acte van toelating tot uitoefening der genees-, heel- en verloskundige praktijk, voor de residentie Japara, aan den onlangs uit Nederland aangekomen particulieren geneesheer *A. Sonius*.

VERLEENDE:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan het lid der weeskamer te Batavia *D. van Elk*.

GOEDGEKEURD,

Dat door den Directeur der Cultures, bij het Kader der Landelijke Inkomsten en Cultures is

VERPLAATST:

Uit de residentie Bezoeki naar de afdeling Patjitan, de controleur der 2 kl. *O. W. Swaving*.

ZIJN GEPLAATST:

In de residentie Japara, de ambtenaar ter beschikking *J. van Es*. In de res. Banjoemaas, de ambt. ter beschikking *C. E. le Clercq*.

Bij het personeel der Indigo-Cultuur zijn

BENOEMD:

Tot opniëser der 2 klasse, *J. D. G. Heins*.
Tot opniëser der 3 klasse, *J. Backer*.

GEPLAATST:

In de res. Cheribon, de benoemde opniëser der 3 kl. *J. Backer*.

Militair Departement.

BEVORDERD:

Tot officier van gezondh. der 2 kl. bij de militaire geneeskundige dienst, de officier van gezondh. der 3 kl. *B. H. Egberts*.

BEPAALD:

Dat de onvoorzienheit van den officier van gezondh. der 1 kl. *J. van Thienen*, overleden, zal worden van 9 Nov. 1847, en dat hij mitsdien in de ranglijst der officieren van gezondheid der 1 kl. plaats zal nemen boven den offic. van gez. 1 kl. *F. Schmitt*.

GOEDGEKEURD.

dat door het Militaire Departement bij het Wapen der Infanterie

ZIJN OVERGEPLAATST:

Bij het 1 bataillon, de kapiteins *D. Jata*, van het 7, en *W. E. Visser*, van het 5 bat.; en de 1 luit. *J. H. T. Wiemand* van het 7 bat.

Bij het 3 bat., de 2 luit. *F. A. J. Peris*, van het 7 bat.
Bij het 5 bat. (Palembang), de kapitein *H. E. G. Loder*, van het garnizoens-bataillon op Banka.

Bij het 7 bat., de kapiteins *J. P. Gosenson*, *G. Bruijnjs* en *G. F. Nauta*, respectievelijk van het 10, 12 en 1 bataillon; en de 1 luit. *J. Keijser*, *F. Luijck* en *P. M. Gallas*, respectievelijk van het garn.-bat. op Banka, het 6 en het 3 bat.

Bij het 9 bat., de 2 luit. *A. Z. Thijssen*, van het 8 bat.
Bij het 10 bat., de 2 luit. *G. Bakker*, van het 1 bat.

Bij het 11 bat., de 1 luit. *N. G. van Huffel* en *L. J. F. Timmermans*, van het garn.-bat. in de 1 militaire afd. en het 10 bat.

Bij het 12 bat., de kapiteins *K. F. van Steijn* van *Hensbroek*, van het 5 bat.; *J. Hantsen* en *G. L. C. van Oldenborgh*, beiden van het garn.-bat. in de 2 militaire afdeling.

Bij het 14 bat., de 2 luit. *W. de Leon*, van het 3 bat.
Bij het garn.-bat. in de 1 militaire afdeling, de 1 luit. *C. F. Doornleiden*, van het 7 bat.

Bij het garn.-bat. in de 2 militaire afdeling, de kapitein *E. C. F. Dappé*, van het 12 bat.

Bij het garnizoens-bataillon in de 3 militaire afdeling (Bangkallang) de 1 luitenant *J. van der Haas*, van het 14 bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon op Banka, de kapitein *B. T. Roiger*, van het 7 bataillon.

IS GEPLAATST:

Bij het 7 bataillon, de 2 luitenant *J. W. Aufforth*, tijdelijk bij het korps saappeurs.

Marine-Departement.

BENOEMD:

Tot eersten machinist op den stoombaggermolen No. 2 te Soerabaya, *C. J. Pouvoiquet*, thans tijdelijke machinist bij den waterstaat aldaar.

Bekendmaking.

Namens den Gouverneur-Generaal wordt bekend gemaakt, dat Zijne Excellentie op Zondag den 19 Februarij 1854, des middags ten 12 ure, op het gouvernementshuis op Weltevreden, algemeen audientie zal verleenen aan alle departementen en collegiën van algemeen bestuur, autoriteiten en ingezetenen, ter gelegenheid van de verjaring van 's Konings geboortedag.

BATAVIA,

De Algemeene Secretaris,

14 Februarij 1854.

A. PRINS.

Advertentien.

Vertrek der Overland-Mail.

Het vertrek zal plaats vinden op Zaterdag den 26sten Februarij. De sluiting der brievenpakketten aan het postkantoor te Weltevreden is bepaald op:

a. De pakketten voor Europa, Britsch Indië, China enz. dags vóór het vertrek tot 1 ure 's namiddags.
b. De pakketten voor Banka, Palembang en Riouw, twee dagen bevorens op hetzelfde uur. Zie Java-Bode van 21 Januarij, No. 6.

Zout-Heofdepôt-Pakhuisen.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bij deze aan belanghebbenden bekend, dat gedurende het loopende jaar het heofdepôt Sumanap zal zijn opengesteld voor den uitvoer van zout voor particuliere rekening naar de Buitenbesittingen; zulzende het zout voor den uitvoer naar de Lampongsche districten kunnen werden afgehaald uit het zout-heofdepôt te Tanara.

De resident van Batavia brengt bij deze ter kennis van het publiek dat, ter voorkoming van ongelukken, alle rijtuigen, van waar ook komende en gaande naar het gebouw der sociëteit de Harmonie, in den avond van Zondag den 19 dezer, zich langs de oostzijde van Rijswijk derwaarts zullen moeten begeven, en zich van daar lange den weg naar Tana-Abang of langs Noordwijk en Melenvliet behooren te verwijderen.

Koetsiers, in wiens dienst zij ook mogen zijn, zich aan het bovenstaande voorschrift niet onderwerpen, zullen worden verplicht met hunne rijtuigen terug te keeren en de bepaling volgorde in acht te nemen.

Aan andere en vroeger wordt tevens beoefdelijk medegedeeld, dat geen kinderen beneden de 12 jaren oud zullen kunnen worden toegelaten.

De resident der Preanger Regentschappen, maakt bekend, dat op een nader te bepalen dag van de maand Maart eerstvolgende, te Sumadang, paarden-, buffel- en rundermarkt zal worden gehouden.

Vendutien.

Op Donderdag 16 Feb., voor het woonhuis van den heer *Houghton*, in de Kampong Soott, Westzijde van het Koningsplein, door *John Pryce & Co.*

en

Tegen 4% vendusalaris voor het ommiehuus van gebr. *Rosette & Co.*

Op Vrijdag 17 Feb., voor rekening des boedels van wijlen den heer *Macartich*, voor de pakhuisen op de groote rivier, naast het local der Handels-Vereeniging. Informatie bij *Voute en Jacobsen*.

Op Maandag 20 Februarij, voor een huis op Vijfbruggen, Chineseche kamp, voor rekening des boedels van wijlen *Tan Kongoan*.

Op Dingsdag 21 Februarij, voor de woning van den luitenant *M. von Schaurath*, in het kampement te Weltevreden, Passer Sonin door gebr. *Bossly & Co.*

Op Woensdag 22 Februarij, voor een huis op de Zuidoorrij, Djambatan Batoe, ten overstaan eener commissie uit het collegie van boedelmeeesters, voor rekening van wijlen den chinees *Khouw Bo Eko*, en anderen.

Vertrekkende Personen.

G. Suermondt en familie. — *H. W. Geeschap.* — *A. P. Kupfer.*

Advertentiën.

Getrouwd:

T. A. C. VAN KERVEL

met

A. GODEFROIJ.

BATAVIA, 11 Februarij 1854.

(196)

Tom zuchtte en klagde en ging overal zoeken, maar te vergeefs. Al de liverebedienden van groote heeren en officieren waren eerst geducht ontsteld, maar bekend, dat het een duivelsch knappe vent was, die den kapitein zoo iets gebakken had, en Tom en zijn kapitein bleven wanhopend.

Wanneer het wiel der fortuna u op den grond gebragt heeft en verder gaat, gelijk al de wijzen van alle tijden ons verzekerd hebben, moet het u weder naar de hoogte voeren — en dit ondervond juist kapitein Popham. De brief, dien Tom hem achterds gebragt had, deed Popham lagchen en de ontboezemingen uitden, die wij hierboven medegedeeld hebben. De kapitein voldeed weldra de nieuwsgierigheid zijner medeofficieren; en nu niet langer bevreesd voor de bekendmaking zijner vroegere armoede, verhaalde hij hun tot hun stichting het voorval met het horologie en den mantel. De zonderlinge vereeniging dezer twee voorvallen bragt de geheele sociëteit in opschudding en vrolijkheid. Er werd besloten dat men niet anders doen kon dan te drinken op het eeuwigdurend geluk van Popham's voortreffelijke tante, naar de eonparige getuigenis van al de officieren, de verstandigste oude vrouw, die in vele jaren het tijdelijke met het eeuwige verwisseld had; en Popham was zoo gelukkig dat hij een aardige hoeveelheid champagne liet aanrukken. Nooit was ergens een vrolijker sociëteit en de kapitein vond er geen de minste zwarigheid in

om alles tot zijn haastig vertrek naar Engeland gereed te maken, ten einde bezit te nemen van zijn erfdeel, behalve in de keuze welke van de vele beurzen hij zou aannemen, die hem nu aangeboden werden.

Weinig later was hij op zijn landgoed in Surrey. Hij had zijn notaris, zijn bankier en zijn regtsgeleerde bezocht, en een toertje gedaan over zijn pachthoeven en door zijn bosschen. Alles was ten hoogste bevredigend. 't Was een prachtige herfst, omstreeks het midden van September, ongewoon droog en warm. De kapitein vermoede zich in gezelschap van zijn rentmeester op de jagt, en op zekeren nacht, terwijl hij met open vensters sliep gelijk hij gewoon was tot zeer laat in den tijd te doen, werd hij omstreeks twee uren des morgens gewekt door een ruischend geluid in den tuin, waarop hij uit zijn venster het gezigt had. De wind komt zeker op, dacht de kapitein, half wakende en zich omkeerende. Een nieuwe sterkere schudding, als van een boom, deed hem overeind gaan zitten; en al lusterende gevoelde hij zich overtuigd, dat er iemand een bezoek bragt aan zijn prachtige perenboom, die vol rijpe vruchten stond aan het pad voor zijn venster. Het volgende oogenblik was kapitein Podham uit zijn bed, en met bewonderenswaardige vlugheid was hij het venster genaderd en vestigde hij zijn oog op den perenboom. Een klein stukje van de maan toefde nog in het westen, maar genoeg om hem een man te doen zien die

Getrouwd :
J. VAEER
 met
J. J. HISSINK.
 Samarata, 3 Februarij 1854.
 Eene Kennisgeving. (201)
 Bevallen van eene DOCHTER, *M. A. Jansen Hooyman,*
 van der Hout.
 11 Februarij 1854. (197)
 Bevallen van een ZOON, *A. E. F. van Bronckhorst,*
 Echtgenoot van
 Jhr. Mr. J. GRAAFLAND,
 BATAVIA, 11 Februarij 1854. (199)

V E N D U T I E.

Op Donderdag den 16 Februarij 1854, wegens vertrek, voor het woonhuis van den heer *Houghton*, in de kamping Scott, westzijde van het Koningsplein, door *John Pryce & Co.*, van eenen netten inboedel, twee Engelsche Piano's, een span Sydney Wagenpaarden, twee Sydney Rijpaarden, een Engelsch Rijtuig, Inlandsche en Sydney Koeijen, en eene collectie fraaije Bloemen. (187)

De ondergeteekenden zullen op hunne Vendutie van Donderdag 16 dezer mede verkoopen:

100 VAATJES PUIKE BOTER,

pas aangebragt per Asia.
 (198) **GEER. ROSELJE & Co.**

Op de Vendutie van Donderdag den 16 Februarij aanstaande.

Bij de ondergeteekenden zullen mede zonder reserve worden verkocht:

200 halve Kisten Java Cigaren.

(212) **GEER. ROSELJE & Co.**

Op Dingsdag den 21 Februarij,

tegen 4 0/0 Venda-Salaris,

voor het Commissiehuus van VAUPEL & Co.

van eene factuur Spiegel, Glas- en Cristalwerk, Kistwijn, Champagne, Provision, Java Sigaren enz., benevens eenige zoowel gave als beschadigde Lijnwaden, circa 40 picols Twist enz. enz. (210)

De ondergeteekenden zullen op Donderdag den 23-ten dezer publiek verkoopen voor rekening van wien het zal mogen aangaan,

J.F. 433/439 7 Pakken Molton Dekens,

wien of meer beschadigd aangebragt met het Nederlandsch schip *Madura*, kapt. *T. Drayer*.

(214) **JOHN PRYCE & Co.**

BATAVIA, 15 Februarij 1854.

Een gehuwd jong mensch, onlangs van Nederland gereetourneerd en ontleid op een Landhuishoudkundig Instituut, mede voor tropische gewesten, wenscht op billijke voorwaarden geplaatst te worden, bij de administratie eener plantagie. Adres, brieven franco, onder lett. B bij (204) **LANGE & Co.**

S. B. VAN KLEEFF & Co.
 Passer Pisang.

Per schip *Joan Melchior Kemper*, ontvanges:

115 Zoetemelksche en Leydsche Kazen.

100 Vaatjes Puike Boter. (203)

Soerabayasche Aardappelen.

Makassaarsche Roode Visch.

Versch Americaansch Meel in Blikken.

Beschuit.

Bij **F. L. HUGHAN,**

(211) **Groote Rivier.**

Parfumeries de la Société Hygiénique, Savon parfumé, pour le mouchoir, Huile pour les cheveux, Poudre de Violon, Boites à poudre avec houppettes, Vinaigre de toilette, chez
 (207) **M. JANET.**

VAATJES BOTER,

inhoudende 40 Pond,

à f 59,- Contant per Vat.

(213) **S. B. VAN KLEEFF & Co.**

Nouvellement débarqué et en vente chez les soussignés, venant directement de Bordeaux; des marques connues S & S & B & C

- Vin Rouge St Julien (Médoc)
- • Margaux
- • Lafitte
- • Laroze
- • Latour
- • Hermitage cru de Monet (Bourgogne)
- • Chambertin
- • Blanc Sauterne
- • Barsac
- • Frontignan
- • Bourgogne Mousseux
- Fruits au Vinaigre (grands Sacons).
- à l'Eau et à l'Eau de Vie (Teyssonneau).
- Old Champagne Brandy.
- Huile d'Olive.
- Bouchons fins et surfins.
- Vinaigre en 30a.
- Sirops assortis.
- Gelees
- Saucissons de Boulogne.
- Eau de Lavende (Smith & Nephews).
- Amandes en coques.
- Conserves en boites, Patés Foie de Canard Truffés.
- • • d'Oie Truffés.
- • • Truffés Pures.
- • • Patés de Strasbourg Truffés.
- • • Gibiers
- • • Jambons
- • • Céléris au jus.
- • • Chappignons.
- • • Petits Pois.

en caisses de 1 & 4 dor.

(206) **L. CAMPREDON & Co.**
 BATAVIA, 15 Février 1854.

ONHARIGE PADI

bij (191) **L. W. LE CONGE,**
 Kampong Malajoe.

BESTE LIGTE DAKPANNEN
 verkrijgbaar tegen f 80 Rec. per Mille.

Te bevragen bij (190) **L. W. LE CONGE,**
 Kampong Malajoe, bij Batavia.

Aan het Hazeria van Heeren Mode Artikelen

van **S. D. BRANDON**

zijn ontvangen:

Fijne Zwarte Lakens en Satin de Laine, Witte Zijden- en Balvesten, Superfijne Batisten Hals- en Zakdoeken, Zijden en Glacé Handschoenen, Zijden Sokken, Bretels, Fijne Zwarte Hoeden en wijders beste Engelsche Parfumerien en Zeepen.

Manilla Sigaren N°. 2, voor f 48 à Contant. (194)

VERMIST.

Den 9 Januarij 11. is uit de stad aan den ondergeteekende verzonden een Blik, zonder adres, inhoudende l'Encyclopédie Moderne, in 30 deelen. Daar dit blik zeer waarschijnlijk verkeerd bezorgd is, zoo wordt degenen bij wien het mogt zijn afgegeven, beleefdelyk verzocht, daarvan kennis te geven aan den ondergeteekende of aan den boekhandelaar *H. M. van Dorp*. (208) **E. NETSCHER.**

TE KOOP
Twee oude Macasser Paarden.
 Te bevragen bij (202) **H. M. VAN DORP.**

TE HUUR
Twee Huizen op Parapattan,
 te bevragen bij *Mevrouw Meijer*, te Parapattan. (193)

Bij eene familie, woonachtig in een der aangenaamste huurten, op een ruim erf en gezond gelegen, worden aangeboden een of twee vrije Kamers. Adres lett. Q bij de Boekhandelaren (192) **LANGE & Co.**

De heer **R. J. A. PLUMP** zoekt voor en houdt de generale procuratie van (209) **H. PLUMP.**
 BATAVIA, den 1 Februarij 1854.

Houders van Cognossement over **VA 430/449 20 Mandjes Champagne** door de Heeren *W. van Eijk & Co.* te Rotterdam aan Order afgeladen naar Batavia, per Ned. schip *Madura*, kapt. *T. Drayer*, worden verzocht zich ten spoedigste aan te melden bij de Agenten van dien bodem. (189) **TIEDEMAN & VAN DER BURG.**

Wissels op Nederland
 bij (142) **DE WEERDT, RUYL & Co.**

HESSIAN ADVERTISSEMENT.
Great Hessian State Loan of 6,725,000 Doll.

To be reimbursed with 16,581,510 Dollars, or..... 2,400,000 p. Sterling.
 This Loan is guaranted by the Government, and contracted by the eminent Banking House of Messrs. *M. A. von Rothschild and Sons*, in Frankfort on the Maine. The following capital prices must be gained, viz:
 14 of 40,000 Dollars. 60 of 4,000 Dollars.
 22 of 20,000 " 60 of 2,000 "
 24 of 10,000 " 120 of 1,500 "
 60 of 8,000 " 180 of 1,000 "
 etc., etc. The smallest Prize is 55 dollars.

The next drawing will take place 1 Juny 1854. The PRICE OF THE SHARES is as follows:
 One share for £ 1 St. | Thirty shares for £ 20 St.
 Six " " 5 " | Sixty-five " " 40 "
 Thirteen " " 10 " | 137 " " for " 50 "
 The undersigned have great pleasure in announcing that they are now appointed *Sole Agents* for this distribution in the British and Dutch Colonies, in consequence of the former Agents having illegally inserted in their shares, and made a deduction of ten per cent, on payment of the Prizes, without such being mentioned in their Prospectus, or authorized by the Contractors.

It has been thought necessary to lay these facts before the Public, so that they may not be deceived by the caution which the dismissed Agents have thought fit to insert in the Newspapers. The public are therefore informed, that if they wish to purchase Shares enjoying the full advantages, without any deductions, they must be signed by one of our Firm, who have been the Agents in England for upwards of twelve years, during which period, they have paid, to successful holders of Shares in Great Britain, prizes to the amount of £ 52,000 St., free of deduction, which have been distributed in Liverpool, Birmingham, Manchester, London, &c.

Shares will be forwarded, on receipt Bank Notes, Bills, or Drafts on Holland à 12 fls. equal £ 1 St. Each Shareholder will receive, immediately after their Drawing, the List of the successful numbers. The prizes obtained, will be paid in Batavia through an established Bank, upon delivery of the Prize Share. Apply without delay, to the appointed Government Agents, Messrs. *J. A. Schwarzschild and Sons*, Bankers, Frankfort on the Maine; or their House, Messrs. *A. Schwarzschild & Co.*, 26, Lombard Street, London. (1294) **J. A. SCHWARZSCHILD & SONS,**
 Bankers and sole appointed Government Lottery Agents Frankfort on Maine.

midden in den boom zat, en aan een touw een mand vol peren liet zakken naar een anderen kerel die beneden stond te wachten.
 "Ei, ei!" dacht de kapitein; "ik moet die kerels een valdelijke waarschuwing geven om hier niet weer te komen — een goed verstaanbare boodschap, dat wij op ons gemak onze eigene druiven weeschen te plukken, Geer! kwaad was, maar ze duchtig verschrikten! Een klein vergrip is het — een heel klein — en dat ge-noegzaam gestuift wordt met een klein schot."
 Popham zeide dit niet; hij dacht het slechts, en terwijl een ander dat had kunnen zeggen, had hij zijn geweer gevonden, dat reeds geladen in een hoek bij zijn bed gereed stond; hij nam er de halve lading uit, indroef het venster en mikte bedaard op de beenen van den kerel in den boom. Popham miste nooit; de man tusschen de handen, door de takken heen, en begroot door ziele angst om een viel hij op den grond.
 De kapitein had, meer gehoord dan gezien wat er gebeued was; want zijn oogen waren gevestigd op den wass onder aan den boom; in zoo verre de rook van het schot hem niet belette te zien. Toen hij den dief weder in 't oog kreeg, liep deze reeds ver in de laan, "jong!" ging het tweede schot, en een wilde kreet van "Godd! ik ben dood!" verzekerde hem, dat ook hier zijn schot niet mis geweest was. Voor deede menschen liepen de twee perendieven evenwel nog al

tamelijk vlug weg, en de kapitein zeide, het hoofd schuddende, bij zich zelve: nu, deze kerels zullen ten minste hun hulp niet aanbieden om mij dit jaar peren te helpen plukken. Zij zullen werk genoeg hebben om den hagel uit hun beenen te krijgen, maar ik vrees dat ik den ouden John en de oude Betty verschrikt zal hebben." Dit zeggende ging de kapitein weder gerust naar bed om uit te slapen, en nog geen vijf minuten later droomde hij reeds dat hij op de Boschjesmannen aan de Kaap jacht maakte. Toen hij des morgens wakker werd, keek hij naar buiten, en zag tot zijne groote verwondering een mooijen ezels, beladen met een paar manden met peren, onder zijn peregboom, en die met bijzonder welgevallen van de afgevalle vruchten at. De kapitein haastte zich om naar beneden te gaan, en kwam in den gang Betty Brantingham, de huishoudster, tegen, die het theeblad in de ontbijtkamer bragt.
 "Wel mijnheer! wat hebt gij ons doen schrikken," zeide Betty, "door dezen nacht uw geweer af te laten gaan. Wij wisten niet wat wij hoorden."
 "Ik vreesde wel dat het u gehinderd had," zei Popham, zijn heed nemende om in den tuin te gaan, "maar waar zijn de mannen, die ik geschoten heb?"
 "Mannen!" riep Betty verschrikt uit, "alsof zij geledetriseerd was en het theeblad latende vallen, hoewel slechts op de tafel, waar zij juist bij was; mijnheer! hoe kunt gij een arme oude vrouw zoo doen ontstellen!"

Maar de kapitein was reeds buiten bij den peregboom, want het was zijn zwak om zich dikwijls heel rauw aan te stellen, en hij wilde gaarne John en Betty terug geloven, dat hij de dieven bijna, zoo al niet geheel gedood had. Hij liep daarom ijverig rond te kijken, alsof hij de lijken der verslagenen zocht. John en Betty waren hem onderwijl achterna gield; zoo snel hun stramme beenen hun dat veroorloofden, en vonden hem nu, terwijl hij met een ernstigen blik rondkeek naar een menigte gevallen peren, gebroken takken en afgeslagen bladeren. "Er zit bloed aan deze bladeren," zeide hij; "maar ik vrees dat de makkers van die schurken hun lijk hebben meegenomen."
 "Genadige goedheid!" zei Betty, van het hoofd tot de voeten bevende, "hoe verschrikkelijk!"
 De kapitein ging nu naar het houten hek aan het einde van den tuin. Daar was het gemakkelijk te zien, aan het slijk van hun schoenen, waar ten minste één van hen was overgekomen; en daar was werkelijk eenig bloed te bespeuren.
 "Laat ons doorzoeken," zei de kapitein. Ze kunnen wel dood in een sloot liggen." Hij sprong over het hek, en de oude John klom hem af siddende achterna. Zij zochten het geheele veld door, maar vonden geen lijken.
 "Maar welk een kostelijke ezels!" zei de oude John, toen zij weder terug gekomen waren. "En welke vruch-

Men wordt beleefd verzocht het Abonnements-bedrag 36,—, vóór de komst der Mail franco over te maken aan

(185)

LANGE & Co.

NIEUWE ROTTERDAMSCHÉ COURANT

Editie voor Oost-Indië. Nieuw Formaat.

Met referentie tot het bericht der uitgevers, voorkomende in het Nummer van 21 December jl., maken de ondergeteekenden het geëerd publiek opmerkzaam op het genak dat de geabonneerden, met betrekking tot het formaat als nu zal worden aangeboden.

De redactie stelt zich hoofdzakelijk ten doel, om alle 14 dagen een beredeneerd verslag of overzicht te geven, van alle bewegingen in de buiten- en binnenlandsche politiek en den wereldhandel, alsmede van alles wat op het gebied van wetenschap en kunst meldenswaardig voorkomt.

Niettegenstaande de grootere kosten van uitgave blijft het abonnements-bedrag onveranderd op f 36,—, welke men franco gelieve te zenden aan

(184)

LANGE & Co.

Voor passage naar Nederland wordt aangeboden het Ned. fregatschip Wassenaar, kapt. A. Hofstee, hebbende bijzonder goede en ruime inrigtingen voor Passagiers, voerende een geëxamineerd scheepsdoctor, en zullende in het begin of midden der maand Maart van Batavia regstreeks vertrekken.

Voor nadere informatiën gelieve men zich te vervoegen bij den Gezagvoerder in het Marine Hotel en de Agenten.

(188)

TIEDEMAN & VAN DER BURG.

Passage naar Nederland. Het nieuw gebouwd snelzeilend barkschip Luctor & Emergo, kapt. S. Ouwshand, voerende een bekwaam scheepsdoctor en bijzonder goed ingerigt voor Passagiers, om in Maart aanstaande te vertrekken.

Adres bij DE WEERDT, RUYL & Co.

(200)

Voor passage naar Nederland wordt aangeboden het Nederl. barkschip Asia, kapt. C. Abrahamss Jr., voerende eenen geëxamineerden doctor en voorzien van een ruime campagne en verdere uitmuntende inrigtingen; genoemd schip zal vermoedelijk tegen het einde van Maart van Soerabaya kunnen vertrekken. Men informere zich bij den Gezagvoerder, dan wel te Soerabaya bij de Heeren Tiedeman & van der Burg, en alhier bij de agenten

(205)

HAAGER & SCHURMAN.

Natuurkundige Vereeniging in Nederlandsch-Indië.

Algemeene Vergadering op Donderdag 16 Februarij, in het lokaal van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen.

De Secretaris van de Natuurkundige Vereeniging, G. A. DE LANGE.

Maatschappij Tot Nut van 't Algemeen. (Afdeling Batavia.)

Algemeene Vergadering op Vrijdag 17 Februarij, des avonds ten 8 ure, in het lokaal van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen.

De Secretaris der 1ste Afdeling, L. W. C. KEUCHENIUS.

Loterij ten behoeve der Zendelingszaak.

Belanghebbenden worden bij deze onderrigt, dat de loterij getrokken is op Vrijdag den 10 Februarij jl., ten overstaan van den Notaris J. C. Meijer te Batavia, terwijl zij als nu worden verzocht, de prijzen op hunne nummers gevallen, tegen afgifte van de nummers, in ontvangst te willen doen nemen ten huize van de Dame op wier lijst door hen is ingeteekend, zullende Mevr. Schauer vervangen worden door Mevr. J. Meijer.

ten!" voegde hij er bij, toen hij de manden zag; want in der daad, nooit was een zzel met zulk een prachtige lading van vruchten verwacht geweest. 't Is, zoo waar ik leef, het puikje van al de tuinen uit den omtrek. Er waren perziken, abrikosen, appelen, peren, pruimen, en alles van 't beste. 'Wel, wel!" zeide de kapitein lagchende, 't is nog zulk een slechte ruil niet. De schurken hebben hun dessert gekregen, en toch hebben zij een heerlijke partij vruchten voor het onze achtergelaten. En welk een ezel! Och! dien moeten zij ook zeker gestolen hebben. Breng hem maar in de schuur, er zal wel gevraagd worden naar zulk een prachtig beest. Maar niemand vroeg er ooit naar, toen de zaak bekend werd. De heldendaad van den kapitein verwekte een geweldige opschudding door de geheele landstreek. Popham zelf maakte de zaak nog veel erger dan zij eigenlijk was, hoewel op gevaar van voor een wreedaar vent gehouden te worden. Van de dieven werd nooit meer iets gehoord; en jaren lang zag men den ouden John Brantingham naar de markt gaan of bondschappen doen met den meergenoemden ezel, die ook somtijds een wappentje voortrok met een paar kinderen er in. En wel, nog in den zelfden herfst, maar in het begin van November, was de kapitein, na een afwezigheid van verscheidene dagen omvoor zijn zaken te zorgen, weder op zijn buitenplaats teruggekeerd. Terwijl hij

BATAVIA.

De tijdingen, die wij met den post van gisteren van den Oosthoek van Java omtrent het weder en den stand van den oogst ontvingen, luiden niet gunstig. Het schijnt dat de Westmoesson zich meer bepaaldelijk aan de stranden dan wel in het binnenland heeft ingesteld. Terwijl er te Soerabaya nu sedert eenige dagen zware regens vallen, doet zich in de binnenlanden dier residentie en in de residentie Madioen geen enkele bui voor. Alles is dor en droog en schraal en geen rijstveld kan er beploegd worden; op sommige plaatsen zijn de zaadbeddingen door gebrek aan water uitgestorven. Het suikerriet kwijnt overal en zijn groei wordt door de droogte zoodanig belet, dat het nauwelijks eenige duimen uit den grond geschoten is, terwijl het anders op dezen tijd van het jaar, die wel gezegd kan worden reeds het midden van den regemoesson te zijn vijf à zes voeten hoog staat. De rivieren zijn ook zoo laag, dat het vervoer der producten uit de binnenlanden naar de stranden grootendeels belemmerd wordt.

Dit een en ander baart grootte zorg en onrust voor de toekomst en het is te hopen dat de natuur spoedig te hulpe komt, want reeds hier en daar begint er gebrek aan voedingsmiddelen te ontstaan en de rijst in prijs te stijgen.

De residentie Pasoeroean is ten dien opzichte gelukkiger; de regen is daar op het laatst der vorige maand met kracht doorgelopen, waardoor het reeds kwijnende padi-gewas als het ware op nieuw is ontloken, thans zeer gunstig staat en een goeden oogst beoelst.

— Men leest in de Javasche Courant van heden:

Den 22 November kwamen te Bandjarmasin aan vijf Boeginezen, behoord hebbende tot eene prauwpaduakan, die door lekkage op de hoogte van Pandaran was gezonken, waarbij een zesde verdrong, terwijl de overigen zich met een deel der lading in eene sawpang reddden.

Te Temboeng (zuidkust) aankomende, hadden zij de geredde goederen der lading te gelde gemaakt, en waren met eene prauw over Sampil naar Bandjarmasin op reis gegaan. Ook deze prauw zonk op de hoogte van Mandawe, doch de opvarenden bereikten zwenmende den wal, alwaar zij werden opgenomen in eene Bandjarsche prauw, waarmede zij weldra hunne bestemming bereikten, en aldaar op Boeginesche prauwen overgingen.

Den 23sten werden door eene Boeginesche prauw 6 andere aldaar te huis behoorende schipbreukelingen te Bandjarmasin aangebragt, afkomstig van eene prauw Sepet, op de hoogte van Tandjoeng Toeting verongelukt.

De rijsttoogst in de Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo was over het algemeen zeer tegengevallen; gedurende de maand November jl. was de prijs f 5,— per picol.

— Men berigt ons van Modjokerto:

Op 2 dezer, is eene prauw komende van Kedirie, beladen met 40 krandsjans suiker, welke den kapitein der Chinezen aldaar toebehoorden, in de rivier nabij de dessa Plesso (Modjokerto) verongelukt.

Er zijn slechts 17 krandsjans gered kunnen worden, waarvan echter de inhoud ruim ter helft gesmolten was; de overigen zijn door den sterken stroom weggedreven, en niet terug gevonden geworden.

— De geruchten, in ons No. 11 vermeld, omtrent de vreeselijke en allerontersndste mishandelingen, welke eene Chineesche njonja aan eene Javaansche vrouw te Modjokerto zonde gepleegd hebben, zijn maar al te zeer in al hare vreeselijke kleuren bevestigd geworden.

De mishandelde vrouw is onder behandeling van den particulieren geneesheer aldaar. Zij moet aan de betere hand zijn, en er zou tot nu toe (3 Febr.) geen gevaar voor het behoud van haar leven te vreezen zijn.

De helseche furie was, bij het afzenden van dit berigt, nog steeds op vrije voeten; wij hopen niet te min dat zij de wrekende hand der gerechtigheid niet zal ontgaan.

— Donderdag den 26 Januarij jl. heeft in het bosch nabij de dessa Tangoenan (Modjokerto) het toneel van eene ijzingwekkende misdaad plaats gehad.

Een inlander, van beroep garmo, (bordeelhouder) ging des voormiddags van genoemden datum met een zijner dansmeiden uit, zich naar gemeld bosch begevende. In het midden van hetzelfde gekomen zijnde, lag hij oogmerken aan den dag, zoo geheel strijdig met de zedelijkheid, dat zij daaraan geen gehoor kon geven. Hierop zeide de garmo tot haar, dat zij haar gezicht met de slendang moest bedekken. Terwijl zij aan dit verzoek voldeed, komt hij in eens op haar los, bindt de slendang vaster om haar hoofd en na eenige worsteling trok hij zijn kris, en bragt haar, met dit moorddadig werktuig in het aangezicht verscheidene wonden toe, ten gevolge waarvan zij levenloos op den grond bleef liggen. In de meening dat zij vermoord was, ging de garmo huiswaarts. 6 à 7 uren bleef de deerniswaardige vrouw in dien toestand liggen. Het werd avond, Eindelijk kreeg

bij het ontbijt de krant las en Betty de theetafel in orde bragt, zeide hij:

•Lieve hemel, vrouw Brantingham, wat worden er hier in den omtrek een menigte strooperijen gepleegd. 't Verwondert mij, dat de schurken bij ons geen bezoek komen alleggen.'

•Neen, mijnheer," antwoordde Betty, het hoofd schuddende, •ze zullen niet hier komen; daar sta ik u borg voor.'

•Waarom niet?" vroeg de kapitein.

•Wel, omdat gij zulk een boezen naam gekregen hebt. De menschen zeggen — neem 't mij niet kwalijk, mijnheer — dat gij nergens zoo veel van houdt als om menschen dood te schieten.'

•Zoo, zeggen de menschen dat?"

•Ja, mijnheer, dat zeggen zij. Mijnheer Sandiland die daar ginds bij Farnborough woont, heeft aan den brievenbesteller verteld, dat hij onlangs gedineerd had met een heer, die eens gedineerd had met de officieren van uw regiment, en dat deze hem verhaald hadden, dat gij gaarne beeren schoot, dat gij er een groot vermaak in scheptet om leeuwen te schieten, maar dat een schot op een mensch voor u het allergrrootste plezier was.'

•Zoo, zeide hij dat?" voegde de kapitein er glimlagchende bij.

•Ja, wezenlijk," zeide Betty, •maar ik heb hem gezegd, dat ik het onmogelijk gelooven kon.'

zij hare bezinning terug en genaakte al kruipende de nabij gelegen dessa, alwaar zij ten gevolge van haar hulpgeschrei, door het dessahoofd werd opgenomen. Haar aangezicht was deerlijk misvormd en ijselijk om aan te zien; de bovenlip was geheel doorboord en twee diepe wonden waren in het voorhoofd toegebragt.

De misdadiger is kort daarna door genoemd dessahoofd opgevat en naar de gevangenis te Modjokerto overgevoerd geworden.

— Men leest in de Oostpost van den 8sten dezer No. 6, het volgende berigt van Malang.

De liefelijke toonen der gamelan riepen, op den morgen van den 30sten Januarij ll., een talrijk Javaansch publiek naar de woning van den regent, radhen adipatie Ario Notto di Ningrat.

De Javaansche school zou dien dag geopend worden en ten 9 ure verzamelden zich te dier plaatse de assistent-resident van Malang, de controleur benevens de voornaamste ingezetenen, allen uitgenoodigd, om deze plegtigheid bij te wonen.

De heer van Schmid toonde in zijn rede het nut aan dier inrigting, wenschte de bevolking geluk met deze weldaad van het Gouvernement, allen aansporende, om deze gunst op prijs te stellen.

De regent beantwoordde den assistent resident in hartelijke bewoordingen, terwijl een luid hoerah der javaansche hoofden en het bespelen der gamelan, de geestdrift der toeschouwers vermeerderde.

De 103 kinderen, die aanzoek gedaan, hebben, om op deze school onderwijs te genieten, bragten het overige van den dag, op hunne eigenaardige wijze, in vrolijkheid door.

NEDERLAND.

Utrecht, 3 Dec. Gisteren morgen is in de Janskerk, waar de predikdienst werd vervuld door ds. van den Ham, door diakenen voor de armen gecollecteerd o. a. eene gift in bankpapier f 1000. In de nijpende omstandigheden der armen is eene weldadigheid als deze op des te hooger prijs te schiatten.

's Gravenhage, 8 Dec. Z. M. de Koning heeft heden morgen, in een bijzonder afscheids-gehoor ontvangen Z. Exc. den heer ridder de Steurs, opperbevelhebber van het leger in Indië.

— Z. Exc. de min. van koloniën, de heer Pahud, heeft gisteren middag een afscheids-diner gegeven aan Z. Exc. den heer ridder de Steurs.

Groningen, 11 Dec. Sedert menschen geheugenis is geen schaarschte van regenwater bekend zoo groot als thans het geval is. Er zijn maanden verlopen, sedert het voor 't laatst in deze streken geregend heeft, en door den strengen vorst is er nu ook vooreerst weinig kans op regen.

's Gravenhage, 14 Dec. Er bevinden zich sedert gisteren avond twee Engelsche stoombooten voor de kust te Scheveningen. De eene is die van de Steam Navigation Company, om, daar de vaart op onze rivieren reeds gestremd schijnt te zijn, passagiers en brievenmalen naar Engeland over te brengen. Het is de boot Concordia, kapitein Stranack. De andere boot is the Monarch, die een metalen kabel aan boord heeft, bestemd voor een onderzeeschen telegraaf tusschen Engeland en Schotland. Zij komt voor onze kust met het doel eene boei te ligten en eene andere daarvoor in de plaats te stellen.

— De Tijd berigt dat het den paus behaagd heeft, den hoogerw. heer J. P. Deppen, professor in het seminarie van 's Bosch en secretaris voor het bisdom van 's Bosch, te benoemen tot bisschop van Samos, i. p. i.; met de bepaling dat hij behulpzaam zal zijn aan mgr. den aartsbisschop J. Zycysen, zoowel in het aartsbisdom van Utrecht als in het bisdom van 's Bosch.

— H. M. de koningin-moeder heeft weder de jaarlijksche gift van f 300 geschonken, aan de hier gevestigde vereeniging: •Hulphetoon aan eerlijke en vijftige armoede," waardoor het bestuur zich te beter in staat vindt, om wekelijks aan ieder harer armen een reggenbrood uit te deelen, gedurende eenige weken.

Helder, 16 Dec. Gisteren en heden morgen verkeerde men hier in ongerustheid omtrent het lot van twee sloepieden, die eergisteren morgen, in gezelschap van andere sloepen, naar zee waren gestoken, om aan binnenkomende schepen hunne hulp te bieden. Met een derden makker in eene ranke vlet gezeteh, schijnen zij zich te ver te hebben gewaagd, zoodat zij door stroom en wind gedreven, nog gelukkig te Petten aanlandden. Door eene onbegrijpelijke roekeloosheid schijnen twee hunner daarna den terugtoeg te hebben willen beproeven, maar nauwelijks van wal gestoken, joeg de felle onstenwind hun ligt. vaartuig in den vollen stroom; spoedig waren zij door de nijpende koude buiten staat hunne riemen te gebruiken, zoodat zij zich op goed geluk moesten laten drijven. In dien treurigen toestand werden zij gisteren middag door eene Maasche visschersloep, ter hoogte van Katwijk ontdekt, die de

•Oeh, zei de kapitein, •het hangt er maar van af welk soort van mensch het is.'

Betty keek den kapitein verwonderd aan, en vervolgens:

•Nu ja, zoo lang mevrouw Popham leefde, zijn er nooit dieven hier in den tuin geweest, behalve om een dozintje peren of appelen, of om een paar kippen. 't Zijn slimme gasten, die dieven — en ze weten al heel spoedig waar iets goeds te stelen is, en waar goedge, gemakkelijke menschen wonen, die hun geen kwaad zullen doen. Mevrouw Popham hield nooit zilverwerk, 't Is alles in een stevige kist in de Bank te Guildford.'

•'t Is waar ook," zei de kapitein, •dat had ik vergeten; maar wij zullen het terstond laten halen.'

•Och, mijnheer," zeide Betty; •gij wilt ze toch niet in verzoeking brengen? Wenscht gij dan, dat er werkelijk dieven hier komen?"

•Nu, wat dat betreft," antwoordde de kapitein, •ik vind het beter, dan dat zij weerlooze dames en goedhartige geestelijken met een bezoek vereeren. Wat mij aangaat, ik zal ze altijd afwachten, en dat vind ik wel plezierig," voegde de kapitein er bij, Betty strak aankijkende. •Onkruid moet uitgerooid worden, en vooral onkruid, dat beter behoort te weten.'

(Wordt vervolgd.)

verkleemde en wanhopende mannen liefderijk aan boord nam en heden morgen behouden in deze haven terug bragt. Van een hunner moeten echter devoeten, en van den tweede de vingers bevrozen zijn.

ENGELAND.

Londen, 8 Dec. De keizer van Haïti heeft den invoer van bijbels vrij van regten gesteld.

Het anglicaansche genootschap voor de verspreiding van het Evangelie in vreemde landen, waarvan de hoofdzetel te Londen is, verzamelt thans geldelijke bijdragen voor het uitzenden van tien nieuwe zendelingpredikers naar China. Een schotsch zendelinggenootschap doet *Bunjan's* bekende Pelgrimsreize, een voor de levendige verbeelding der chinezen berekend boek, in het chineesch vertalen. Het eerste deel dezer vertaling wordt thans in Engeland gedrukt.

Volgens parlementaire opgaven hebben de Noordzeetogten sedert 1849, een millioen ponden sterling (12 millioen gulden) gekost.

Het iersche dagblad *the Warder* van 8 Dec., vermeldt het volgende bewijs van de werking eener R. K. hiërarchie in Zuid-America. De gouverneur der Andes (Ecuador) dagvaardde een priester, ten gevolge van een verschil tusschen de geestelijkheid en de burgerlijke overheden, voor de burgerlijke regtbank, en liet na eene weigering den gedaagde in hechtenis nemen. De aartsbisschop van Santiago verbood daarop onmiddellijk de bediening der sacramenten door het geheele departement van Las Andes, tot dat de gouverneur afgezet zou zijn. De uitslag der zaak is nog niet bekend.

De catholijken van Californie zenden aan Dr. J. H. Newman, die voor eenige jaren tot het catholicisme is overgegaan en door zijn regtsgeleding met Dr. Achilli zoo bekend is geworden, een gouden ring wegende 18 oncen en ter waarde van 300 à 400 dollars.

Londen, 10 Dec. Uit Rome wordt aan de *Allg. Zeit.* geschreven, dat kardinaal Wiseman den 27 Nov. in de kerk St. Andrea della Tratte aldaar voor eene bijna tallooze gemeente, meestal catholieke Engelschen, in de Engelsche taal predikte, en aan het slot zijner predikatie alle aanwezigen opwekte vurige gebeden uit te storten voor Englands bekeering.

De verklaring door Frankrijk, in overeenstemming met de andere mogendheden gedaan, waarbij het europeesch grondgebied volgens de tegenwoordige verdeling gewaarborgd wordt, beschouwt men van groot gewigt.

Londen, 12 Dec. De koningin heeft £ 100 geschonken, als bijdrage tot de kosten van den bouw eener engelsche kerk te Parijs.

London, 14 Dec. De *Times* berigt, dat een gedeelte der troepen in Ierland bestemd is om den 1 Januarij naar de Middellandsche zee te worden gezonden. Het daartoe strekkende bevel moet zoo dringend zijn, dat een regiment reeds den eersten Kersdag op marsch zal gaan.

Londen, 14 Dec. Volgens de *Daily News* blijft het gebrek aan matrozen bestaan, en wordt hunne soldij steeds verhoogd. Te Londen kan men ze niet anders dan tegen zeer hoog loon aanwerven. Aan boord der kolenscheepen hebben de matrozen tot £ 5 en £ 5:10 soldij in de maand (£ 60 à £ 66). De Peninsular-Company was genoodzaakt om op hare eigene schepen een bemanning voor de Himalaya te recruteren, welke monster-stoomboot eerst in de laatste dagen dezer maand zal kunnen vertrekken.

Sedert eenige dagen is een nieuwe electro-magnetische telegraaf in werking, tusschen Londen en Osbornehouse, de koninklijke verblijfplaats op het eiland Wight. De onderzeesche kabel is op het smalste punt van het kanaal van Gosport gelegd.

Den 13 Dec. is in eene te Manchester gehouden meeting een adres aan de koningin vastgesteld, waarin zij wordt uitgenoodigd met haren bondgenoot, keizer Napoleon, krachtdadig te handelen ter verdediging van het Ottomanische rijk.

FRANKRIJK.

Parijs, 6 Dec. In de salons der voorstad Saint-Germain liep gisteren het gerucht dat op de goederen van den graaf van Chambord beslag zou worden gelegd. De eigendommen van den graaf leveren meer dan 500,000 livres rente.

Parijs, 10 Dec. Het schijnt nog al zeker te zijn of te worden dat generaal Canrobert, met eene buitengewone zending belast, naar Petersburg zal vertrekken.

De wijze, waarop de heer de Bourqueney, fransch gezant te Weenen, deel heeft genomen en nog neemt aan de conferentie te Weenen tot beslechting van het Russisch-Turksch geschil, heeft, naar men zegt, zoozeer de tevredenheid des keizers verworven, dat deze den gezant in een eigenhandigen brief zijne goedkeuring heeft betuigd en hem tevens een gouden snuifdoos, benevens zijn (des keizers) eigen portret en dat der keizerin, heeft doen toekomen.

Dezer dagen werd te Chateau Gontier, bij gelegenheid der kermis aldaar, het afbeeldsel van keizer Napoleon III ten toon gesteld, voorzien met leliën en van het bijschrift: „Leve Hendrik V.” terwijl de schandelijkste smaadwoorden ter belediging van het hoofd van den staat daarbij waren gevoegd.

Parijs, 13 Dec. Men verneemt dat een nieuw conflict is gerezen tusschen de regeringen van Frankrijk en de Beide Siciliën. Onder voorwendsel dat in Frankrijk de cholera heerscht, zou de regering van de Beide Siciliën den duur der quarantaine verlengd hebben voor de uit Frankrijk aangekomen personen en goederen. De heer de Maupas moet daartegen hebben geprotesteerd, en met de komst van eenige linesscheepen bedreigd hebben, indien zijne vertoogen geen ingang vonden.

Het ontslag van mlle. Rachel als deelhebster in het Théâtre Français — dus leest men in den *Siècle* — waarover reeds sedert lang is gesproken, is thans een *fait accompli*. Zij heeft haar ontslag ingediend aan de Comédie Française en aan den minister van staat. Blijft mlle Rachel in haar bedroevend besluit volharden, dan zal zij met 1 December 1854 ontslagen zijn. Den 1 Junij begint haar speelsaizoen weder. In den brief waarin zij haar ontslag neemt verklaart zij, bepaald van het tooneel afstand te doen. Op deze enkele voorwaarde ook kan zij, ingevolge het decreet van Moskou, hare vrijheid hernemen, door zich te verbinden, zonder eene

speciale magtiging, niet alleen niet in Frankrijk, maar zelfs niet in het Buitenland te spelen.

De oudste geestelijke in Frankrijk, de bisschop van Perpignan, *Jean Francois de Saunhac-Belcastel*, is in 89jarige ouderdom overleden.

Naar men verneemt is *Namik-Pacha* bij het geweldig credit slechts voor de helft der Turksche leening geslaagd, en gaat bij naar Londen om de andere helft te bekomen.

De gemeenteraad van Bordeaux heeft de voortzetting der stierengevechten in die stad verboden.

NOORD-AMERICA.

Uit Cuba wordt berigt, dat in het district tusschen Matanzas en Sagua la Grande 13,000 slaven aan de cholera zijn gestorven. Dit cijfer is ontzettend, vooral als men in aanmerking neemt, dat dit district niet zeer talrijk bevolkt is.

De kapitein-generaal van dit eiland moet, naar men wil, voornemens geweest zijn, zijn post te verlaten. De koningin van Spanje heeft hem echter uitdrukkelijk doen weten, om niet eer zijn post te verlaten, dan na aankomst van zijn opvolger.

De lang verwachte oorlog tusschen Peru en Bolivia is eindelijk uitgebroken. Het Boliviaansche leger in het zuiden is onder aanvoering van den generaal *Belzu* de Peruaansche grenzen overgetrokken. De inwoners zijn naar het binnenland teruggetrokken.

Op Jamaica nemen de handelingen van de wetgevendegadering een meer rustigen loop dan men verwacht had; over de kracht der verschillende partijen kan evenwel met zekerheid niets gezegd worden. De zaken waren stil, daar men niet weet hoe de inkomende regten zullen worden gewijzigd. De gezondheidstoestand was bevredigend; de gele koorts verdwenen.

De berigten uit Californië zijn van weinig belang. Twee stoombooten zijn op de San Joaquim in de lucht gesprongen, waarbij een twaalfstal menschen zijn omgekomen en te San Francisco is het St. Francis hôtel afgebrand. Bij het fort Miller aan de San Joaquim waren nieuwe goudbeddingen ontdekt.

Lekere Margatha Douglas is te Norfolk (Virginia) voor den regter gedagvaard en overtuigd van kleurling-kinderen in het schrijven te hebben onderwezen. Zij was haar eigen advocaat en hare verdediging droeg alle kenmerken van groote welsprekendheid. Schuldig bevonden zijnde, werd zij tot de boete van een dollar veroordeeld. Had de regter echter, ingevolge de heerschende statuten, uitspraak gedaan, alsdan ware zij minstens tot zes maanden gevangenis verwezen geworden.

Thomas Molley werd te Walterborough van moord op een weggelopen slaaf gepleegd overtuigd. Het is gebleken dat hij op den slaaf schoot, hem ernstig wondde en daarna geeselde. Hierop zette hij hem tusschen schroeven en onderwierp hem aan de vreeselijkste folteringen. Na dit alles stelde hij hem op vrije voeten en hitste bloedhonden op hem aan, welke hem vreeselijk folterden en eindelijk sneed hij het vleesch van het ligchaam en gaf het tot voedsel aan zijne honden.

De cholera is met verdubbelde woede te New-Orleans uitgebroken. Op een dag stierven daaraan 214 personen. Op Cuba neemt de gouverneur maatregelen van voorzorg tegen een mogelijken aanval van vrijbuiters.

Brieven uit Mexico zeggen dat 200 gewapende lieden van San Francisco op La Paz (in Neder-Californië) geland zijn en de stad in bezit hebben genomen.

De heer C. E. *Wiedmayer*, chef van de afdeeling Duitschland, in het kristallen paleis te New-York, is den 23 Nov. aldaar in hechtenis genomen. Hij was op heeterdaad betrapt bij het wederregtelijk zich toeëigenen van eene flesch essence, in de afdeeling Frankrijk. Bij eene bij hem bewerkstelligde huiszoeking, heeft men talrijke voorwerpen ontdekt, als kleenoodiën, shawls, zijden goederen, lakens, porcelein, zilverwerken; onder anderen worden genoemd een prachtige porceleinen vaas uit de fabriek van Sèvres; benevens een service de déjeuner, dat keizer Nicolaas naar de tentoonstelling had gezonden. Al die voorwerpen waren aldaar ter bezigtiging gesteld en door den heer *Wiedmayer* ontvreemd.

Ingezonden Stukken.

INDIANA: verzameling van stukken van onderscheiden aard, over landen, volken, oudheden en geschiedenis van den Indischen Archipel; door J. F. G. BRUMUND, predikant te Soerabaya. 1ste stuk met platen en kaarten. Amsterdam 1853.

Zelden verschijnt in onze letterkundige wereld een werk van eenigen omvang, met zoo weinig ophef, zoo stil en bescheiden, als dat, waarvan wij thans het eerste deel voor ons hebben. Geene prospectussen, geene inteeckenlijsten gingen het vooraf, geene weidsche aankondigingen in tijdschriften of dagbladen, geene beloften van trouw aan 't programma en aan de privilegiën der inteekenaars, noch van spoedige voltooiing of geregelden terugkeer — beloften, voor wier vervulling helaas geen voldoende waarborg in ons burgerlijk wetboek schijnt te bestaan, — geene bedreiging van prijsverhooging voor hen, die mogten wenschen te zien alvorens te gelooven, of van geheel te zullen uitblijven bij gebrek van genoegzame deelneming. Niets van dat alles. Nauwelijks giste men, dat het plan tot zoodanige uitgave bij den schrijver bestond, toen het eerste deel zijner *Indiana*, geheel voor eigen rekening gedrukt, in 't licht kwam en onder de oogen van wie 't zien wilde. Zonder den uitslag van die eerste proef af te wachten, is de onderneming onafgebroken voortgezet; en reeds is 't berigt ontvangen, dat deel II ter perse ligt; dat buiten onvoorziene omstandigheden nog twee deelen in den loop van dit jaar mogen verwacht worden. Evenwel is niemand, door het eerste deel te koopen, voor 't vervolg verbonden, en mag de prijs betrekkelijk gering heeten. Zou de schrijver ten slotte tot zijne schade moeten leeren, dat ook de Indische wereld wil bedrogen worden, dat zonder een weinig *bluf* hier geen letterkundige onderneming slagen kan? Wij hopen van beter, voor beide partijen. Intusschen zouden wij 't bijna moeten gelooven, indien de boven

verwachting ruime inteekening, waaraan sommige voorbrengselen der Indische letterkunde in de laatste jaren hun aanzijn en goed succes te danken hadden, gevolgd werd van onverschilligheid voor een werk van zoo belangwekkenden inhoud en onderhoudenden vorm als *Indiana*.

Ref. had het voorregt, met de meeste opstellen, in dezen bundel voorkomende, en eenige andere, die hi in volgende deelen hoopt terug te vinden, vóór de uitgave bekend te worden, en heeft wellicht iets bijgedragen, om den schrijver na lange besluiteloosheid tot de uitgave aan te moedigen. Het strekt hem tot voldoening, het gevoelen van bevoegde beoordeelaars met het zijne in overeenstemming te vinden, en het oobestevigd te zien door de enkele openbare aankondigingen, die hem onder de oogen kwamen (zie de *Indier* van 14 Mei 1853, No. 19; en de *Amsterdamsch Courant* van 11 Februarij 1853, aangehaald in de *Oostpost* van 20 Julij 1853 No. 30). Maar, bedriegt hij zich niet, dan zijn de getuigenissen er nog niet in geslaagd, om de *Indiana* zoo algemeen bekend te maken als zij verdient (*). Ref. rekent het zich tot een' aangenamen pligt, dat doel naar vermogen te helpen bevorderen. Hij wil evenwel — met het oog vooral op hetgeen reeds door anderen gezegd is — in geene uitvoerige ontleeding van den inhoud der hier geleverde opstellen treden, noch ze stuk voor stuk aanprijzen of beoordeelen, maar liever eenige algemeene beschouwingen wagen over den aard der geschriften van den heer *Brumund*, en inzonderheid van die, welke thans aan 't publiek worden aangeboden. Alleen moge hier een korte opgaaf van den inhoud van dit deel voorafgaan.

Het eerste opstel, handelende over *De Hindoe oudheden op Java*, wacht nog een vervolg, schoo het op zich zelf reeds een bruikbaar geheel vormt. Wij vinden hier, nevens eene uitvoerige bibliographie over het gansche onderwerp, de naauwkeurige beschrijving van drie voorname Hindoe-ruïnen in de nabijheid van Brambanan, verrijkt met een viertal geheel nieuwe en welgelukte afbeeldingen naar 't leven. — Daarn volgt een getrouw verhaal van eenige belangrijke expeditiën tegen de zeeroovers. Wie aan de drooge officiële verslagen over zoodanige togten in de *Javasch Courant* gewoon is, zal moeite hebben om te gelooven dat dit verhaal, hoe streng historisch ook, al het boeiende heeft van eene episode uit een zee-roman. De twee oorspronkelijke kaartjes, die 't vergezellen, brengen niet weinig bij tot het levendige der voorstelling. De strekking der twee volgende stukjes, *Thans moeten wij den Javanen het Nieuwe Testament in handen geven* en *de Maleische Christenen hebben nog geen bijbel*, is uit de opschriften genoegzaam af te leiden. In het *Bezoek in den vervallen dalem van Dipo Negoro*, de *Herinneringen van Batos Gadjak* en *De vorstelijke graven van Imogiri* dient de beschrijving die belangwekkende oorden tot voertuig voor de historische herinneringen en overleveringen, die er aan verbonden zijn, en voor de opmerkingen en gedachten, die hunne beschouwing bij den schrijver opwekte. Het laatste stukje *Garsia de rongging* getiteld, is eene romantische schets waarin de schrijver getracht heeft, eenige toestanden uit het leven der Javanen aanschouwelijk voor te stellen.

Reeds voor lang heeft de heer *Brumund* zich tegen de Indische letterkunde verdienstelijk gemaakt door menige bijdrage, deels anonym, deels met zijn naam in het *Tijdschrift voor Ned. Indië* verschenen. Het waren slechts enkele proeven uit zijn' rijken portefeuille, wiens aanwas hem allengs bedacht maakte op eene afzonderlijke uitgave van den inhoud. Nu dat denkbeeld tot uitvoering komt, toont de heer *Brumund* alleen zich in staat tot hetgeen nauwelijks van veler zamenwerking kon verwacht worden. De vruchtbaarheid zijner pen wordt door de verscheidenheid zijner geschriften geëvenaard. Beloofd de titel der *Indiana* in dit opzigt veel, het eerste deel geeft er reeds eene onbekrompene proeve van. *Landen en volken, oudheden en geschiedenis* van den Indischen Archipel, — elders vakken van studie vindt hier reeds belangwekkende bijdragen; voor sommige opstellen zou men zelfs genijgd zijn, nog andere vakken op den titel aangekondigd te wenschen. Ook houdt de schrijver zich niet altijd streng binnen den kring, welke het opschrift van elke bijdrage schijnt te omschrijven, en gunt ons, in den vrijen loop zijner gedachten, menige verrassende uitweiding, menigen zijdelingschen wenk, waar wij die 't minst zouden verwacht hebben. Zoo groot verscheidenheid in de geschriften van ééne hand zal wellicht bij menig lezer eene twijfelachtige aanbeveling zijn. Inderdaad heeft de Indische letterkunde meerdere veelschrijvers aan te wijzen, wier voortbrengselen weinig geschikt zijn, om ons een' nieuwen encyclopedist als zoodanig met onvermengde ingenomenheid te doen begroeten. Wij schromen evenwel niet te beweren, dat de heer *Brumund* zich in dit opzigt allergunstigst onderscheidt, en dat de veelheid zóomin als de verscheidenheid in zijne geschriften aan de degelijkheid schaaft. Zij maken geene aanspraak op den naam van geleerde verhandelingen: zij dragen er ook den strengen vorm niet van; en ieder beschaafd lezer, wiens belangstelling zich iets verder uitstrekt dan zijn onmiddellijke werkkring, zal er ongetwijfeld een genoegelijk onderhoud in vinden. Maar ook voor de wetenschap zelve zullen ze — indien wij ons daaromtrent een oordeel mogen veroorloven — gansch niet verwerpelijk blijken; en zelfs in die stukken, welke haar geene nieuwe gegevens aanbieden, geeft de schrijver blijken van belesenheid, ijver en oordeel, die hem de achting en den dank ook van deskundigen waarborgen. Nogtans is 't er verre af, dat hij slechts aan boeken of handschriften zijne bouwstoffen ontleenen zou. Die soort van studie is hem meer een hulpmiddel tot verruiming zijner inzigten, een behoedmiddel tegen dwaling, dan het eigenlijk voorwerp van zijn streven. Weinig of niet met de Javaansche taal of met hare Indische moedertaal bekend, is hij op dat gebied grootendeels beperkt tot het benuttigen van resultaten, die reeds door anderen vóór hem verkregen, en voor alle beoe-

(*) Is *Indiana* een neutr. plur. of een fem. sing.? met andere woorden, is het op te vatten in den zin van *Indische zaken* of in dien van *De Indische (schoone of musee)?* De eerste opvatting heeft de analogie voor zich van de *Indica* van Megasthenes, of veeleer nog van *Magasiniana*, *Chequeriana*, *Scribleriana* en andere basterd-latijnsche titels van dien stempel; de laatste, zoo wij meenen, de bedoeling des schrijvers zelve.

gen heeten, en toont zich niet zelden ook voor gevoelvolle verheffing vatbaar. Gaarne zouden wij hiervan nog eenige voorbeelden overnemen, maar dit zou ons te ver buiten 't beperkt bestek van een dagblad-artikel voeren. Wat wij gezegd hebben, moge vol-

staan voor ons doel, om de *Indiana* eene gunstige ontvangst te bereiden bij elk, die belang stelt in de Indische letterkunde.
 SOERABAYA, Februarij 1854.
 A. B. COHEN STUART.

sonaars der wetenschap toegankelijk geworden zijn. Hierin is de heer *Brumund* — wij herhalen het — nimmer achterlijk gebleven; maar nog meer heeft hij, naar wij meenen, aan eenige gelukkige gaven te danken, die hem in meer dan gewone mate eigen zijn. Steeds tot opmerken en onderzoeken geneigd, wordt hij daarin geholpen door een zeldzame geschiktheid, om partij te trekken van de bijzondere kennis of bekwaamheid van elk, met wien hij in aanraking komt. Door veel vragen wordt men wijs; dit leerden wij reeds als kinderen. Maar het is niet ieder, noch kind, noch mensch, gegeven, om zóó te vragen, dat men leerrijke antwoorden bekomt. Die kunst verstaat de heer *Brumund* bij uitnemendheid. Van ieder weet hij wat te leeren, ieder aan 't vertellen te brengen over datgene, wat hem het meest gemeenzaam is; den eenvoudigste zelfs aan te moedigen en op den weg te helpen, om hem nuttige inlichtingen te verschaffen. Menschen van allerlei stand en betrekking, die uit gebrek aan oefening of zelfvertrouwen, uit geest van terughouding of uit zorg voor verneemde belangen, den schat hunner kennis of ervaring steeds voor het oog des publieks gesloten hadden gehouden, openen hem dien volgaarne, en leverden hem opstellen of aantekeningen, kaarten en afbeeldingen, of voor 't minst mondelijke berichten, die door hem met zorg werden op schrift gebragt. Zóó heeft hij sedert jaren vele belangrijke bouwstoffen bijeengegaaft, die zonder zijn toedoen onbenut zouden zijn verloren gegaan. Daardoor alleen zou de heer *Brumund*, bij zijnen gelukkigen aanleg, om het geleerde niet alleen in zijn geheugen, maar ook in zijne beschouwing op te nemen, en in gemeenzaame voorstelling weder te geven, reeds ruimschoots in staat zijn, om de Indische letterkunde met menige verdienstelijke bijdrage te verrijken. Maar veel is er ook in zijne opstellen, wat in meer bijzonderen zin als het werk van zijn hoofd en hart, als het uitvloeisel zijner persoonlijkheid, van zijn eigen gevoelen en denken te beschouwen is, en wij aarzelen niet te verklaren, dat zijne geschriften daaraan in ons oog niet het minste doet van hunne waarde te danken hebben. Zijn gevoel, zijn oordeel en smaak doen zich overal van de gunstigste zijde kennen, hetzij hij in ernstige vertoogen de zaak van godsdienst en beschaving bepleit, of zijne verbeelding den tegel viert in eene romantische schets of historische herinnering, of zijne berichten afwisselt met eene luimige opmerking of met een steek onder 'water' aan de misbruiken van den dag.

Uit het voorafgaande laat zich reeds het een en ander afleiden omtrent den gewonen vorm van des heeren *Brumund's* geschriften. Zonder in veel bijzonderheden te treden, willen wij ons daarvoor ten slotte nog eenige opmerkingen toestaan. Het eerste, dat ons in dat opzigt vrij sterk gekarakteriseerd is, geheel in dat opzigt vrij sterk gekarakteriseerd is. Geheel in dat opzigt vrij sterk gekarakteriseerd is. Geheel in dat opzigt vrij sterk gekarakteriseerd is. Geheel in dat opzigt vrij sterk gekarakteriseerd is.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeld.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar.
Februarij. 6	Amerikaansch	Honqua	R. W. Dexcey	China	24 Jan.	New-York
"	Engelsch.	Jamerlane	G. Caldwell	Canton	4 Feb.	Liverpool
"	"	Helen Mary	R. Legg	Batavia	4 Feb.	London
"	7 Amerikaansch	Beverly	Cheaso.	Shanghai	20 Jan.	New-York
"	Engelsch	Shamrock	P. White	Hongkong	14	Melbourne
"	12	Fernina Pereira	G. Marsh	Singapore		Port-Philip

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Februarij. 11	Nederlandsch	Palembang	Hoekstra	Sydney	19 Dec.	de Weerd, Ruyl en co.
"	"	Wildeman	Berkelbach v. d. Spreukel	Amsterdam	3 Nov.	Tiedeman en van der Burg.
"	Amerikaansch	Dolphin	J. C. Hoyt.	Port-Philip.	12 Jan.	
"	12 Nederlandsch	Henriette Geertruide	P. Buys	Amsterdam	4 Nov.	de Weerd, Ruyl en co.
"	Zweedsch	Pains Oscar	T. Melin	Kaap d. C. Hoop.	20 Dec.	Busing, Schröder en co.
"	13 Nederlandsch	Gelderland	A. van Oosteroum	Samarang	30 Januar.	Haager en Schuurman.
"	14	Prinses Sophia		van de Oost		

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Februarij. 12	Nederlandsch	Robertus Hendrikus	R. H. Mulder	Rotterdam
"	Z. M.	Sylph	luit. t/s. 1 kl. van der Straaten	Padang
"	Hamburgsch	Carl von Graefe	Von Graefe	Singapore.
"	Nederlandsch	Luctor en Emergo	Ouweland	Cheribon.
"	Nederl. Indisch	Ellen	J. C. Lebert	Samarang.
"	13	Machmodie	Sech SoE	Sam., Bandj. via Amboina.
"	"	Dorothea Henriette	Smit	Tagal
"	14 Hamburgsch	Rio di Janeiro	C. A. Huescke	Nederland
"	Nederlandsch	Adolf van Nassau	D. D. Borches	Samarang.
"	"	Madura	J. Drayer	Amsterdam via Soerabaya.
"	15	Holland	Meindrecht	Nederland via Samarang

In lading liggende Schepen te Batavia.

Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch.	Anna Lina *	Siedenburg.	Amsterdam	Paine, Stricker en co.
"	Margaretha Johanna	M. Schow.	Samarang en Soerabaya	"
"	Serrus.	K. Mulder.	Amsterdam	G. Suermont & co.
"	Generaal baron van Gees	G. Rotgans	Nederland via Soerabaya	de Weerd, Ruyl en co.
"	Palembang.	J. Hoekstra	Onbekend	"
"	Henriette Geertruide	P. Buys	Soerabaya	"
"	Laura en Adele	K. L. Swart	Nederland via Samarang	E. Moormann en co.
"	Wildeman	Berkelbach v. d. Spreukel	Nederland via Samarang	Tiedeman en van der Burg.
"	Wassenaar	A. Hofsto	Amsterdam	"
"	Macao.	A. L. Hoffman	Rotterdam	"
"	Amicilia *	C. Hallingman	Amsterdam via Tjilatjap	Haager en Schuurman.
"	Azia *	C. Abrahams Jr.	"	"
"	Admiraal Piet Hein *	Hasewinkel	"	"
"	California *	Jaski	"	B. Kopersmit & co.
"	Prins Maurits *	J. Bart	"	"
"	Joan Melchior Kemper *	J. C. Schaap	"	"
"	Jan van Brakel	Esink	Nederland.	John Pryce en co.
"	Gertrude	J. Lourens	"	Reynat en Vinja
Nederl. Indisch	Cecilia	Young	Golf van Peris	Coubter
"	Ydrosie	Sech Ismael	"	"
"	Fatahool Mobark	Kassan.	Soerabaya.	D. N. Steyn en co.
"	Kasbal Hair.	Sech Bahriso	Soerabaya.	"
Engelsch	David Clarke.	Deighton	Soerabaya.	MacLaine, Watson en co.
"	David	Boyd	Soerabaya.	"
"	Stary	Duncan	Singapore	"
Amerikaansch	Lowell	Sech Wacom	Boston	McEwen en co.
"	Horvury	Füller	Boston	MacLaine, Watson en co.
Fransch.	Sydonie	M. Pion	Nantes	Paine, Stricker en co.
"	Madagascar	Richardeau	Padang	G. Suermont en co.
Belgisch	Ambronix	de Ruyter	"	"
"	Amable	E. Bandry	Bordeaux.	Busing, Schöder en co.
Bremer	Auguste	Langeburg	"	"
Zweedsch	Prins Oscar	F. Molin	Stokholm.	"
Deensch	Colibri	Kopperhold	Singapore.	Metselaar, Wilms en co.

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangevuld met opzigt

Aangekomen Schepen te Samarang.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Feb. 2	Ned.	Vertrouwen	H. G. Pott.	Batavia.
"	N. I.	Hap Heen	Naridin	Cheribon.
"	"	Pilades	Perry	Wampoa.
"	Zw.	Nordpolen	A. Godtknecht.	Batavia.
"	Ned.	Drie Vrienden.	Anderson	Tagal.
"	5	Walcheren.	Verhulst	Batavia.
"	Z. M.	st. Celebes.	luit. t/s. 1 kl. F. Lessem en L. Geerling	Rembang.
"	Deen.	John	R. Aschlund	Batavia.
"	7 Zw.	Stockholm	G. W. Nisser	"

Vertrokken Schepen van Samarang.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Feb. 7	N. I.	Lachmadie	Sech Sahak	Batavia.
"	Fr.	Cecilia	J. Perrand	"
"	8 Eng.	Julia	G. W. Britton.	"
"	Assah.	Fatahool Karib	Ketch Kettah	Assahan.
"	N. I.	Naga Laut	J. Winter	Batavia.

In lading liggende Schepen te Samarang.

Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl. Indisch	Fathool Karim	Sarif Babasoen		
"	Fidha Rachman	Sech Bilfagie		
"	Almanoor.	Sarif Ibrahim	Soerabaya	Gezagvoerder.
"	Pilades	J. B. Perry		
"	Hap Heen.	Naridin		B. Kopersmit en co.
"	Naga Laut	J. Winter		"
"	Lachmadie.	Sech Sahak		"
"	Fathal Karip	Ketik		"
Nederlandsch	Koning Willem II	Blaakbert	Nederland	MacNeill en co.
"	Vertrouwen	H. G. Pott	"	"
"	Drie Vrienden	P. L. Anderson	"	"
"	Johanna Hendrika.	K. Hoek	"	B. Kopersmit en co.
"	Walcheren	J. E. Verhulst	"	Dorrepal en co.
Deensch	John	R. Aschlund	Hamburg.	
Zweedsch	Nordpolen	G. Godtknecht	Stokholm.	van Maanen en co.
"	Stokholm	G. W. Nisser	Zweden	van den Broek en Weeckens.
Fransch.	Cecilia	J. Perrand	Nantes	Dorrepal en co.
Engelsch	Julia	Britton.	Nederland.	MacNeill en co.

Aangekomen schepen te Soerabaya.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Febr. 3	N. I.	Said Maskoor	Mohamat Saleh.	Banjermaas.
"	4 Deen.	Courier	E. Krabb	Batavia.
"	Fr.	Sidonie	U. Pion	"
"	5 Ned.	Kolonel Koopman	J. J. Klein.	"
"	6 Z. M.	st. Morapi	van der Moore	"
"	Ned.	Sumatra	P. Vader	Banjermaas.
"	"	Prins Veldmaarschalk.	G. de Vrees	Batavia.
"	"	Vlashedel.	N. F. Hoek.	"
"	7 N. I.	st. Langin Lamongan	Pa Sarieman	Probolinggo.

Vertrokken schepen van Soerabaya.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Febr. 4	Ned.	Atiat Ulaulah	Sech Baosecor	Mol. v. Sam.
"	5	Mathilda Corneis.	L. E. Lundegren	Ned. v. Pan.
"	"	Fathool Moesbarak.	Hadjie Moeda	Banjermaas.
"	6	Fathal Hair	Sech Baradoan.	Grined.
"	7	Anna Johanna	W. A. S. Valberg	Makassar.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch.	Anna Maria Henriette	F. Zeijstra	Nederland	Fraser Eaton en co.
"	Christina Agatha	O. Lap	"	"
"	Stad Thiel.	W. B. Derks	"	"
"	Japara.	C. Kramer.	"	W. Cored de Vries.
"	Mathilda	A. Jeké	"	Tiedeman en van der Burg.
"	Kolonel Koopman	J. Klein	"	"
"	Prins Veldmaarschalk	G. de Vries	"	B. J. van Eek en co.
"	Vlashedel	N. F. Hoek	"	"
"	Wilhelmina	J. C. van der Zweep.	"	"
"	Sara Alida Maria	A. Tekelenburg.	"	"
"	de Ewaluw	J. Lutijn	"	Hoekstra Gijning en co.
Nederl. Indisch	Joemating	Oeyboe.	Balle	Ruyt Cramer en co.
"	Fathool Wahap	Sech Abdalla Blijoen	Bandjarmassing	Oeij Wai Tien.
Fransch.	Siedonie	U. Pion	Frankrijk	Sech Hassan bin Smeer.
"	"	"	"	Granpré Molere en co.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.
Met het Ned. schip *Jane Serena*: de heer G. Bock. — *Movr. Brodis*.
Met het Ned. schip *Palembang*: de heer E. Busterle.
Met het Ned. schip *Henriette Geertruida*: de heeren Spengler en familie. — van *Marle* en familie. — *Beyerinck*. — *Ealinger*. — *Vogel*. — *Vall*.
Met het Ned. schip *Gelderland*: de heer D. Planken. — 3 militairen.

VERTROKKEN PASSAGIERS.
Met het N. I. stooms. *Java*: de heeren Jhr. J. H. Gevers. — *F. Rozij*. — *M. F. Apar*. — *Melni* en familie. — *G. C. Houghton* en familie. — *W. Boyd*. — *D. C. Zouza*. — 4 ontsl. matr. van het Eng. schip *Julia*.
Met het Ned. schip *Robertus Hendrikus*: de heeren W. L. van Geuricke en familie. — van *Meerden*. — van *Riesen* en familie. — 4 gegesoorde en gepasp. militairen.
Met het Ned. schip *Luctor et Emergo*: de heer *Beudeker* en echtgenoot.
Met het Hamb. schip *Rio de Janeiro*: de heer J. F. Telge.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia van den 11 tot en met den 15 Februarij 1854.

AANVOER.

Van Rotterdam via Tagal per ned. schip *Dorothea Henriette* gez. D. Smit. agt. Bahre en Kinder.
100 pic. rotting. 250 do. tin. *N. H. M.*

Van Bantam per prauw *Sampang* gez. Naim.
4000 ps. oliekoeken. 140 do. buffelhuiden. 1 pic. buffelvet. *Ong Siakio*.

Van Bantam per prauw *Sampang* gez. Kadam.
4000 ps. arensuiker. 1500 do. aardewerk. 50.000 do. kamirienoten. 1600 catt. gedr. garnalen. f 208:60 kopergeld. 5 pic. uijen. *Sawu Tie*.

Van de Kaap de Goede Hoop per Zw. schip. *Prins Oscar* gez. Frid Welen agt. Busing Schröder en co.

1221 stav. ijzer. 500 kn. staal. *Order*.

Van Port-Philip per Am. schip *Dolphie* gez. J. C. Hoys. agt. Paine Stricker en co.

1 kist. schoenen. 1 do. laarzen. 30 blikk. beschuit. 1 kt. sigaren. 7 do. tabak. 20 vn. vleesch. 10 do. spek. 10 do. meel. *Agenten*.

Van Nederland per ned. schip *Henriette Geertruida* gez. Bujs agt. de Weerdt Ruyt en co.

10 vs. specie. f 100.000. — *N. H. M.*

4746 stav. 34 boss. ijzer. 200 vs. boter. 500 keld. genever. bestemd v. *Soerabaja*.

844 coll. machinerien. 3 stoom pijpen. 20.000 vuurtaale steenen. 6 ijzeren bakken. 17 kn. machinerie. 3 ijzeren aanbeelden. 4 stav. rond ijzer. bestemd voor *Paseroean*.

3 kn. wijn. 1 do. koek schoenen. 4 do. bessensop. 25 do. bier. 2 do. chocolaad. 100 vs. boter. 75 kazen. *Order*.

Van Sijdeij per ned. schip *Palembang* gez. J. Hoekstra agt. de Weerdt Ruyt en co.

1 kt. inh. 650 souvereigns. *Ed. Pusterle*.

Van het Eil. Telandjang per prauw *Tiob* gez. Bidien.
90 pic. olie. 32000 ps. klappers. 15 pic. telandj. garen. 30 do. do. tingie basten. 8 do. do. sintok hout. 12 do. do. poela sarië. 10 do. do. malindjo vruchten. 70 ps. balken. *Gesagvoerder*.

Van Bantam per prauw *Sampang* gez. Narie.
8000 ps. arensuiker. 3000 do. eende eijeren. 12.000 do. kamirienoten. 10 pic. uijen. 3 do. karbouwvet. 12 roll. zw. touw. *Oeij Loa*.

Van Bantam per prauw *Sampang* gez. Marad.
5000 ps. aardewerk. *Lie Tjengoon*.

Van de Lampongs per prauw *Tjemplong* gez. Hadjie Satriedar.
65 pic. zwt. peper. 25 do. ong. kapas. 10 do. witte damm. *Gesago*.
2 corg. java sarongs. oude lad. van *Batavia*.

Van de Lampongs per prauw *Maijang* gez. Mardon.
70 pic. zwt. peper. 5 do. witte damm. 30 do. ong. kapas. *Gesago*.

Van Bantam per prauw *Sampang* gez. Massal.
80.000 ps. kamerie noten. 4.000 do. arensuiker. 3.000 do. eende eijer. 2.000 do. aardewerk. 5 pic. uijen. 30 roll. haat matten. f 150 kopergeld.

Van de Lampongs per prauw *Tjemplong* gez. Pa Nomina.
90 pic. zwt. peper. *Gesago*.

Van Tjirienge per prauw *Sampang* gez. Asmar.
50 ps. bakken. *Jutting*.

Van Tjirienge per prauw *Sampang* gez. Sadjie.
50 ps. bakken. *Jutting*.

Van Amsterdam per ned. schip *Wildeman* gez. S. Berkelback v. d. Spreukel agt. Tiedeman en v. d. Burg.

10 vs. specie. *N. H. M.*

2 ka. drukletters. *Lange* en co.

3 » glaswerk. *Mijnssen*.

1 » boeken. *de Weerdt Ruyt* en co.

1 tabaks pers. *de Wolff*.

2 md. min water. 4 kn. wijn. *John Purvis*.

2 kn. kleederen en piano. *Intveld*.

33 coll. provisieu. *Loust*.

31 » » 12 ks. likeur. *van der Does*.

1 kt. laken. 25 coll. manufact. *Kreglinger Dummler* en co.

18 kn. likeur. 12 coll. provisieu. 47 md. wijn. *v. d. Biesen & Zoon*.

100 keld. olie. 30 kn. provis. 15 vn. bier *John Prijce* en co.

25 vn. bier. 100 do. loodwit. *Paine Stricker* co.

260 vs. 100 keld. verfwaren. 21 coll. manufact. *Bahre en Kinder*.

24 coll. manufact. *Pitcairn Syme* en co.

4 » » *Haager en Schuurman*.

264 coll. provis. en dranken. 50 vs. boter. 2 kn. bier. *Langier en Esmiol*.

200 vs. boter. 101 ks. kazen. v. d. *Broek* en co.

54 ks. cognac. *Agenten*.

1 kt. kantoorbehoefden. 11 do. manufact. 157 vn. wijn. 939 stav. 9 band. ijzer. 450 vs. 338 ks. staal. *Busing Schröder* en co.

16 coll. manufact. 100 ks. wijn. *E. Moorman* en co.

8 kn. medicijnen. 17 do. drogerijen. 4 coll. verfwaren. 15 kn. glaswerk. 1 do. instrumenten. 3 do. provis. en likeur. *J. R. Lange*.

9 kn. wijn. *Tobias*.

2 kn. geweren. 54 do. manufact. 200 vs. boter. 150 do. loodwit. *G. Suermont* en co.

26 coll. kramerijen. *N. Lange*.

3 bn. manufact. 120 coll. verfwaren. 399 do. provis. 50 kn. cognac. 100 keld. 6 osh. genever. 1 partij touwwerk. *Gesago*.

34 coll. provisieu. *Göring*.

100 vs. boter. 2 kn. provis. *Waits Stiuvo* en co.

6 vs. boter. 3 do. boonen en erwten. *B. Kopersmit* en co.

2 vs. specie. *java Bank*.

1 kt. laken. 3 do. groentens. 60 hammen. 10 vs. boter. 24 ks. kazen. 50 haaltj. manufact. *Order*.

Lading bestemd voor Samarang.

2 ks. divers. 3 do. schrijf behoefden. 7 gegoten ijzer. 1 kt. diversen 9 coll. provis. 4 ks. glaswerk. 1 do. verlaakt leder. 2 do. manufact. 3 do. snikerwerk. 1 do. aardewerk. 1 do. koopmanschappen. 1 do. sigaren. 2 vn. haring. 3 ks. ansjovis. 19 do. provisieu. 25 osh. 20 ankers azijn. 18 kn. manufact. 1 pakje monsters. 67 kn. wijn. 95 vs. loodwit. 22 do. provis. 100 hammen. 2 kt. kramerijen. 3 do. papieren. 12 do. manufact. 1 monsters kistje. 5 pakk. dekens. 29 coll. koopmanschapp. 11 do. ijzerwerk. 1 kt. hoeden petten. 50 kn. wijn. 1 do. laken. 1 ko. divers. 50 do. cognac. 100 vs. boter. 25 kn. bier. 20 do. manufact. 1 monsters pakje. 55 kn. manufact. 1 pakje monsters. 400 vs. boter. 20 do. bier. 100 do. haring. 2 kn en 1 baal. manufact. 1 pak monsters. 21 kn. aardewerk. 2 do. likeur. 25 fusten azijn. 8 vn. knikkers. 20 ks. glazen dakpannen. 25 do. aardewerk. 2 do. 1 baal. manufact. 1 monsters pakje. 1 kt. diversen. 279 coll. provis. en dranken. 50 md. idem. 14 coll. manufact.

Lading v. *Batavia*.

6 hammen. 6 vs. boter. 1 do. zuurkool. 1 do. vleesch. 1 kt. aspergie. 1 vt. rolpens. 1 st. gev. vleesch. *H. v. Chambon*.

Van het eiland Telandjang per prauw *Padoekan* gezagvoerder *Ana Hoda Jawa*.

60 pic. klapper olie. 3000 pees klappers. 8 dito telandj. garen. 5 dito tripang. 15 dito milendjo vruchten. *Gesagvoerder*

Van de Lampongs per prauw *Tjemplong* gez. Pa Boesaman.
24 pic. ong. kapas. 20 do. zwt. peper. 10 klapp. olie. 35¹⁰⁰/₁₀₀ do. koffij. f 700 kopergeld. *Gesago*.

Van Croe per prauw *Djoekoen* gez. Sie Koedin.
100 pic. holambaai. *Gesago*.

Van de Lampongs per prauw *Blasangka* gez. Salikan.
100 pic. gomelastiek. 1 do. rhenoceroshuiden. 20 do. dammar.

UITVOER.

Naar Nederland per Hamb. schip *Rio di Janeiro* gez. C. A. Huescke agt. Metzendorff Wilmans en co.

40 pic. rotting. 2624 do. suiker. 2544 do. rijst. 20¹/₂ legg. arak. *Agenten*.

Naar Rotterdam via Samarang per ned. schip *Madura* gez. T. Draijer agt. Tiedeman en van der Burg.

13 vs. specie. 43 kn. genever. 2 do. porcelein. 300 keld. genever. 1 vt. pepermunt. 10 kn. glazen dakpannen. 1 do. papementerie. 1 do. meubelen. 1 do. borstelwerk. 8 md. min. water. 6 kn. papier. 150 ankers. 12 osh. 10¹/₂ aamen 20 ankers. azijn. 60 ks. cognac. 40 hamm. 1 kt. inh. 10 ps. hamm. 4 pakk. zakken. 1 kt. boeken. 9 pakk. dekens. 1 do. do. 10 vs. specie. f 51.000. — 1 kt. marmar. 1 do. zilverwerk. 2 do. boeken. 1 pakje 1 horologie. 1 koffer kleederen. 1 blik doos inh. hoed. 2 kn. 2 vs. 2 pk. inh. 2 stellen balancen schalen en gewtgein. 150 hammen. 120 kazen. 2 fusten cognac. 28 kn. div. provis. 6 do. papier. 25 osh. azijn. 200 keld. genever. 5¹/₂ pijp. cognac. 1 kn. glaswerk. 21 do. papier en kazen. 3 do. kramerijen. 1 pakj. monsters. 2 ka. do. 2 md. min. water. 2 kn. vrucht. op brandie. 1 pak monsters. 1 do. boeken. 12 kn. provisieu. 21 do. koopmanschapp. 36 coll. manufacturen. 224 kn. wijn. 7 do. diversen. 712 vs. boter.

Lading bestemd voor Rotterdam.

100¹/₂ legg. arak. 2 kn. inh. 2 jap cochetf. 1 do. besem. 2 do. fiches dozen. 14 do. kopjes en schoteltes. 1 schildpad dames kam 3 jap. kabaijen. 2 zakk. rijst. 1 pic. koffij. 60¹⁰⁰/₁₀₀ do. zwt. peper. 80 do. dammer. *Kreglinger Dummler* en co.

1 dameswerk tafeltj. 1 pakje java boek met naamboekje. v. *Riet en ter Gouw*.

100 pic. dammer. *Haager en Schuurman*.

100 do. rotting. 35 coll. chin. goederen uit entrep. 1 kt. zijde idem. *Agenten*.

Naar Samarang per ned. schip *Ellen* gez. J. C. Lebert. agt. John Pryce en co.

5223 stav. zweed. ijzer. *Metsendorff Wilmans*.

30 pic. kruidnagelen. 10 kn. longelots. *Geij Tjangjoen*.

4 kn. gev. katoenen 10/m. man. sigaren. *E. Moorman* en co.

2 kn. diversen en speelgoed. v. *Ommeren Ruel* en co.

3 kn. provisieu. *L. Platon*.

2 kn. sokken. 1 do. wit piqué. *Pandel en Stiehaus*.

949 stav. zwd. ijzer. *Metsendorff Wilmans* en co.

100 keld. genever. 3 kn. madera. 1 ijzer stoel. *John Prijce* en co.

1 kt. gedr. vruchten en diverse kleinigheden. 600 kelders genever. *Reijst en Vinju*.

2 bn. bajetas. 6 do. laken. 2 do. bukskin. 2 kn. broekenstof. 3 do. roode batik doeken. 4 do. kantoorbehoefden. 1 pakje monsters. *N. H. M.*

Naar Tjirienge per prauw *Sampang* gez. Kaliepan.
20 pic. java tabak. 4 do. batavia arak. 32 ps. ledigetonnen. 1 stel inh. bruidmeubels. 1 chin. tafel. *Gouw Angho*.

Naar Bantam per prauw *Sampang* gez. Maroedien.
40 pic. gambier 1 do. poedersuiker. 3 do. rijst. 23 catt. kaarsen. 1 stel inh. bruidmeubelen met kleederen. 2 kn. eur. wit katoen. 1 ps. bat. leder. *Io Tamnio*.

Naar Anjer per prauw *Sampang* gez. Dassim.
9 kn. 2 koff. 1 trumm. 5 pakk. 1 md. 1 doos. 2 knaapjes diverse provisieu. meubelen en dranken. *T. A. C. van Kerest*.

Naar Singapore per Hamb. schip *Carl von Graefe* gez. Von Graefe agt. Pitcairn Syme en co.

283 coll. manufact. *Agenten*.

12 kn. koper. 3 vn. spijkers. 12 kn. geelmetaal. 21 ankers. 7 kettingen. 71 coll. manufact. *Martin Dyce* en co.

3 coll. manufact. *McEwan* en co.

31 » » *Alfred Bernard*.

1085 stav. ijzer. *Order*.

Zijnde aan boord gebi. lading van Liverpool.

1 kt. blikk. trommel. 3 pic. vogelnetjes. *J. Fratun*.

60¹/₂ legg. arak. *Adam* en co.

40¹/₂ » » *Metsendorff Wilmans* en co.

1-bendie. 1 vt. ijzerwerk. 2 kn. zeep 2 vn. roodewijn. uit entrep. *Martin Dyce* en co.

1 kt. sabela. 5 do. jap. goederen. *Pandel en Stiehaus*.

95 pic. sandelhout uit entrep. 16 bn. garen. idem. 8 coll. manufact. idem. *Anderson Tolson* en co.

43¹/₂ legg. arak. *Tan Tianliat*.

11 vt. java brandewijn. *Busing Schröder* en co.

8 kn. manufact. uit entrep. 2 gebroken stuk. ijzer. *Agenten*.

39 vn. pnch. 80 ks. likeur. 51 vs. brandewijn. *Göring*.

Naar Nederland via Samarang. per ned. schip *Adolph van Nassau* agt. G. Suermont en co.

75 pic. rotting. *Agenten*.

Naar Nederland via Cheribon per ned. schip *Luctor et Emergo* gez. Ouwehand agt. de Weerdt Ruyt en co.

100 pic. rotting. 1000 do. koffij. 350 do. tin. *N. H. M.*

1 kt. provisieu. v. d. *Biesen en Zoon*.

2 ks. portwijn. 1 do. roodewijn. 2 kn. bier. 3 vs. boter. 1 kt. banket. *H. Kopersmit* en co.

21 vs. spijkers. *Kreglinger Dummler* en co.

2 tafeltjes. 1 pakj. diversen. v. d. *Meulen*.

22 kn. bier à 4 doz. *Haager en Schuurman*.

2 vn. wijn. 1 kt. absijnth. 1 do. glaswerk. *John Pryce* en co.

1 pakj. boeken. 8 stoelen. 1 kruik vernis. 1 fl. inkt. *van Dorp*.

Naar Samar. Banjerm. eu Amboina per ned. ind. schip *Machmadie*, gez. Sech abd. rachman bin acht. Tjo-E.

Lading voor Samarang.

1 kt. chin. goederen. *J. L. Hughan*.

1 kt. lijnolie en sloten. 1 pak geteerd touw. 45 ps. halve leggers. 1 pak patjols met stoelen kant schoppen en grasmessen. 61 kn. 10 bn. milit. goederen. 2 kn. kleedingstukken. 3 do. medicijnen. *Gouvernement*.

20 kn. wit katoen. 2 do. gekl. do. 6 do. gew. do. 3 do. gedr. do. 5 do. do. doeken. 24 do. wit. cambrics. 1 do. zijde. 1 do. thee. 4 do. neteldoek. 3 do. chitsen. 1 do. doeken. *Sech Awal*.

2 kn. chin. ruwe zijde. *Said abei Satrie*.

5 kn. porcelein. 1 portefeuilles. *Pandel en Stiehaus*.

8 kn. chitsen. 1 kt. 12 ps. woll. goederen. 24 do. wit katoen. 1 pakje coralen. 31 kn. wit katoen. 6 bn. 9 kn. ong. do. 10 do. chitsen. 1 do. gew. katoen. 20 chin. bamb. stoelen. 14 roll. do. matten. *Sech Awal*.

2 kn. diverse. 3 pakk. do. chin. goederen. *T. L. Hughan*.

23 kn. madapoll. *Sech acht. bin aboot bin Soenkar*.

1 kt. bitter. 20 md. madera. 5 do. rhijnwijn. 10 do. zeltserwater. v. d. *Biesen en Zoon*.

9 bn. lijnwaden. uit het entrep. *W. Anderson Tolson* en co.

1 kt. wit katoen. *Adam* en co.

Lading voor Amboina.

4 vn. gest. vleesch. 323 g. hardbrood. 2 ankers azijn. 1 kt. milit. goederen. 6¹/₂ legg. arak. 3¹/₂ amen do. 4 ankers. do.

Lading voor Amboina.

1 kt. div. eur. kinder speelgoed. 1 do. 20 ps. do. katoen ginghams. 5 corg. do. do. sarongs. 5 ps. do. tjelees. 20 roll. chin. zijde goederen. 10 pakk. do. do. garen. 12 do. do. velsch. goudraad. 30 do. do. blauw. 3 corg. do. muilen. 2 do. batav. do. 6 do. chin. hoornkammen. 120 riem do. offerpapier. 100 ps. do. verfkwaasten. 20 riem do. gekl. papier. 100 pakk. do. aardewerk. 20 doz. eur. vijlen. 4¹/₂ corg. batav. bamb. hoeden. 15 doz. eur. kinder speelgoed. 1 doos do. kat. kanten. 10/m man. sigaren. 1 kt. 89 doz. enr. vensterglazen. 5 do. do. gorgeletten. 5 do. do. glaseborden. 1 kt. 50 pakjes. ohin. speelkaarten. 10 boss. do. eetstokjes. 20 pakk. offerpapier. 3 kn. holl. bier. 1 doz. jap. bezems. 2 pk. chin. papier. 10 catt. kwikilver. *Kwee Kangboen*.

18 ps. eur. spijkers. 7 blik. do. naalden. *Said acht. bin moht. bin Hassan*.

Aan- en Uitvoer te Samarang van den 3 tot en met den 9 Februarij 1854.

AANVOER.

Van China per ned. ind. bark *Pilades*, kapit. J. B. Perrij.
50 kn. chin. pajongs. 140 do. voetzoekers. 80 krdf. do. tabak 1900 st. do. steenwerk. 900 do. do. vloersteen. 13 kn. do. ruw zijde. 1 tonn. do. verf. 4 do. do. aarden kommen. 1 do. do. zijde garen. 11 pakk. do. zoethout. 8 do. vermiljoen. 3082 do. thee 50 do. rubarber. 22 do. gedr. visch. 8 do. muisen ooren. 13 do. gedr. vijgen. 30 pakk. oud koperwerk. 1986 do. offer papier. 5 do. chin. do. 6 do. do. pajong. 2 do. kn. klaterhout. 400 pottelingelegde knuffloek. 3 kn. chin. medicijnen 8 do. kleinigheden en 6 do. manila sigaren. *Bhe Instijie*.

8 stellen chin. koffers. 12 pakken do. matten. 5 do. kleinigheden 10 st. do. stoelen en eenige regalen. *Gesagvoerder*.

Van Melbourne over Batavia per Deenssch schip *John*. kapitein *R. Aschland*.

7 kn. provisieu. 1 do. speelkaarten. 1 do. hemden. 1 do. stofgoud 1 do. telescoop en 4 pakken manufacturen. *Order*.

Van Batavia per ned. ind. bark *Lachmadie*. kapitein *Sech Sahat bin Aboot bin Sahak*.

1 kist boeken. *Bibliothecaris van het Ned. Ind. Onderwijs Genootschap Samarang*.

2 kn. schrijf behoefden en 1 rol kaarten v. *Haren Noman Kolffen* en co.

200 keld. genever en 1 kist regaal. van *Maanen* en co.

2 kn. zijden goederen. 2 bn. wollen do. 4 kn. en 1 baal laken. 4 kn. kramerijen. 1 kist wollen en zijden modewaren. 1 do. muziek instrumenten en 8 kn. chitsen. v. d. *Broek & Veekens*.

12 kn. calicots. *Oliphant* en co.

47 kn. manufacturen en 10 do. lijnwaden. *MacNeill* en co.

1 brandspuit en 1 ijzeren hefboom. *Wermuth* en co.

2 vs. glazuurde. 90 manden aardew. 33 kisten manufat. en 2622 picols ijzer. *Dorrepal* en co.

100 keld. genever en 12 kisten wijn. *J. Schelltema*.

220 zakken tarwe en 38 vaatjes jagtkruid. *M. A. Jasper*.

3 kisten chinesche ruwe zijde en 1 picol was. *Said Aboewie bin Aseguj*.

1 kt. chinesche zijden goederen. 4 dito dito goudverguldeels en 15 zakken dito zoethout. *Koe Soei*.

En eenige Gouvernements goederen.

Van Batavia per ned. ind. bark *Naga Laut*. kapitein *J. Winter*.

1 pak zeilgaren. *Order*.

150 kistjes zweedsche staal. voor het entrepot, 150 dito dito, en 1080 picol dito ijzer. van *Maanen* en co.

4 kisten absynthe, 4 dito en 3 balen katoenen goederen. 1 dito gew. katoen. 1 dito parfumerien. 3 vaten maderawijn. 1 kist manila sigaren en 1 dito lavender water. v. d. *Broek en Veekens*.

6 kisten ginghams en 1 kist parfumerien. *M. A. Jasper*.

9 kisten geweven goederen. 1 dito inhoudende mutsen. 1 baal wollen goederen. 1 dito gedr. goederen en 10 dito calicots. 1 picol rood garen voor het entrepot. *J. Knagges* en co.

5 kisten sigaren. 5 dito koolteer 1 dito diversen 100 kelders genev. *Wermuth*. en co.

1 kast. *Ruhle*.

6 kisten ard. roode doeken. *MacNeill* en co.

1 tapijt. *B. Kopersmit* en co.

10 kisten bier. 6 dozijn rhijnwijn. 4 dito cognac. 4 dito madera. 1/2 dito mosterd. 12 blikjes sardijntjes. 33 dito groentien. 10 pak kaarsen. 8 vaatjes haring. 1 dozijn poeder chocolade. 1 dito engelsche zuren. 1 kelder dito. 1 dito gedroogde vruchten. 1 kist pommerans bitter. 1 dito banket. 1 dito suikerwerk. 3 bl. beschuit. 1 dozijn bessen genever. 4 flesch anchovisch en 3 dito rozijnen. *J. Schelltema*.

5 kisten en 2 balen ongebleekte katoen *Hoe Kingsan*.

10 kistjes kramerijen. *Teh Lok*.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 3 tot en met den 8 Februarij 1854.

AANVOER.

Van Bandjermassing per ned. ind. bark *Said Masoor*. gezagvoerder *Mohammad Saleh*. agenten *de gesagvoerder*.

950 bossen rotting. 4140 stuk maloekeomatten 4400 dito kadjang dito. 5¹⁰⁰/₁₀₀ picol was. *Gesagvoerder*.

6¹⁰⁰/₁₀₀ pic. was. 60 thails stofgoud. *Abdul Rachman*.

15¹⁰⁰/₁₀₀ pic. was. *Order*.

300 stuk sapanhout *Abdoe*.

Van Batavia per ned. schip *Vlashandel*, kapitein *N. F. Moek*. agenten *B. J. van Eck* en co.

3 kn. manila sigaren. 18000 st. dito. 103¹⁰⁰/₁₀₀ pic. sapanhout. 119 vn. en 6 vs. olie. 2 ijzeren ketels. *Gesagvoerder*.

Van Bandjermassing per ned. schip *Sumatra*. kapitein *P. Vader*. agenten *N. H. M.*

29570 bossen rotting. *N. H. M.*

UITVOER.

Naar Nederland via Pasoeroekan, per ned. schip *Mathilda Cornelia*, kapitein *L. E. Lundegren*.

1274 knassers suiker. (4562¹⁰⁰/₁₀₀ pic.) 250 pic. tin. 100 do. rotting. *N. H. M.*

Naar Macassar per ned. schoener *Anna Johanna*. kapit. *W. S. A. Valberg*.

15000 st. stroozakken. 66 kn. lijnwaden. *N. H. M.*

5 kn. lijnwaden. *Sech Farik bin Saab*

195 pic. suiker. 23¹⁰⁰/₁₀₀ do. jav. koperwerk. 5¹⁰⁰/₁₀₀ corg. jav. blik. trommels, 1 kist lijnwaden. *Sech Omar Aldjaros*.

Naar Nederland via Pasoeroewan per ned. schip *Catharina Maria*. kapitein *G. L. Gartzmans*.

30 pic. rotting. 2126 knassers suiker. (7815¹⁰⁰/₁₀₀ pic.) 1680 pic. koffij. *N. H. M.*

Naar Nederland per ned. schip *Stad Nijmegen*. kapit. *P. Mellink*.

1388 knaster suiker. (5000¹⁰⁰/₁₀₀ pic.) 2460 pic. koffij. 250 dito tin. 100 do. rotting. *N. H. M.*

Naar Balie per bal. schoener *Tijro* gezagv. Pa Samarang. 3 kn. en bn. lijnwaden en rood garen. 2000 s. ledige rijstzakken. 2000 do. metselsteeneu. *Adam* en co.

CORRESPONDENTIE.

— Aan het verzoek van den heer *Dr. P. F. H. Fromberg* te Buitenzorg kan niet worden voldaan; de redactie heeft omtrent dit punt reeds meer dan genoeg van het geduld harer lezers gevegd en staakt. ten minste voorloopig, alle twistgeschrijf over de afdeeling der maatschappij Tot Nut van 't Algemeen te Buitenzorg.

— *J. V. S.* wenschte de aandacht der politie gevestigd te zien op de omstandigheid, dat wel de publicatie van 27 Augustus 1853 (staatsblad no. 68) houdende verbod aan onbevoegde personen tot uitoefening van eenigen tak der geneeskunde, door middel der kampongshoofden, aan de zoogenaamde doekons is medegedeeld, edoch dat zulks niet met het besluit van 15 December jl. (staatsblad no. 99), waarbij die publicatie als niet van toepassing op inlanders en daarmede gelijk gestelde personen verklaard wordt, schijnt plaats gehad te hebben, ten gevolge waarvan genoemde doekons, in het groot nadeel der op verwijderde plaatsen woonachtige bevolking, weigerachtig blijven hunne hulp te verleenen. De heer *J. V. S.* wenschte dus, dat, mede door middel der kampongshoofden, de inhoud van dat laatste besluit aan meergemelde doekons werd bekend gemaakt.

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. DRUINING.